

ÉLETTÜNK

LI. évf. 11. szám (51. Jg. Nr. 11.)

Az európai magyar katolikusok lapja

2019. november

AZ EGYHÁZ TERMÉSZETÉNÉL FOGVA MISSZIÓS

Ferenc pápa szeptember 30-án fogadta az olasz alapítású missziós intézetek tagjait. Hozzájuk intézett beszédében gondviselésszerűnek nevezte, hogy a találkozóra a rendkívüli missziós hónap előestéjén került sor, így közösen tudtak elmélkedni a misszió jelentőségéről és kérték Isten kegyelmét a missziós hónapra.

Ferenc pápa utalt rá, hogy az olasz alapítású missziós intézetek a XIX. század közepétől a XX. század közepéig terjedő, viszontagságos történelmi korszakban jöttek létre. Ezek a szerzetesi családok a bátorság és az Úrba vetett bizalom jelei voltak, a világra való nagylelkű nyitást képviselték.

A misszionárius számítások nélkül olykor még a józan ész is túllépve éli meg az evangéliumi bátorságot, mert erre készíti a kizárólag Jézusba vetett bizalma. Van a misszionáriusok egy misztikája, szomjúság a Krisztussal való szeretetközösség iránt a tanúságtétel révén – állapította meg a pápa. Ezt megélték az olasz missziós intézetek alapítói és alapítónői, és teljes önátadásra készítette őket. Szükséges, hogy ismét felfedezzük ezt a misztikát, a maga egész szépségében, hogy megőrizze minden idők számára rendkívüli erejét – mondta a pápa, idézve Szent Pál Korintusiaknak írt második leveléből: „Erre Krisztus szeretete sürget minket, abban a meggyőződésben, hogy ha egy meghalt mindenkiért, akkor valamennyien meghaltak.” (2 Kor 5,14).

Ebben is tanítónk Szűz Mária: amint megfogant méhében Jézus, sietve útnak indult, felkereste unokanővérét, Erzsébetet, hogy segítsen neki. Így elvitte Jézust abba a házba, abba a családba, Izrael népéhez, a világba. Mária útra kelt, mert Krisztus és Lelke lakott benne. A misszionáriusok is útra kelnek, mert Krisztus és Lelke lakik bennük. A Feltámadt Krisztus az egyetlen ok arra, hogy útnak induljanak, hogy elhagyják szeretteiket, hazájukat, barátaikat, kultúrájukat.

Hivatásuk egymástól elválaszthatatlanul egyházi és karizmatikus – mutatott rá beszédében Ferenc pápa. Egyházi, mivel a keresztényekben gyökerezik, ugyanakkor kapcsolódik a karizmához, amelyre az Úr meghívta őket. A pápára nagy hatást gyakorolt, hogy habozás nélkül leszögezik: missziósok „ad gentes...ad extra...ad vitam”. Vagyis elmenni az emberekhez, hazájukon kívül végzik missziójukat, elkötelezettségük egész életre szól. Ez nem egy jelszó számukra – ami veszélyes lenne – hanem hivatásuk indoklása, triumfalizmus nélkül, a jelenlegi válság tudatában, amelyet a helyes megkülönböztetés, a megtérés és a megújulás lehetőségeként értelmeznek.

Az ad gentes misszióra felszentelt személyek sajátos módon járulnak hozzá az egész Egyház evangelizáló elkötelezettségéhez. Intézeik karizmáival – amely magába foglalja a misszionáriusok véréit is – tolmácsolják Szent VI. Pál Evangélium muntiandi k. apostoli buzdításának, Szent II. János Pál Redemptoris missio k. enciklikájának, valamint Ferenc pápa Evangélium gaudium k. apostoli buzdításának üzenetét.

(Folytatás a 2. oldalon)

**Halottak napja
(november 2.)**

SÍK SÁNDOR

Párbeszéd a halálról

„Enmagamtól miért is rejtegetném – Mondod – s miért egy résztvevő barátától?:

Bár tanult ember és jámbor keresztény, Hiába, mégis félek a haláltól.”

Értelek, testvér, hogy ne értenék: Ha hirtelen ránéz a szörny Meduza, Megborzad az ember mindenében a lélek S a rettenet a siri földre zúzza.

De jöjj: a horgony láncát eleresztvén, Ússzunk elébe, úgy amint vagyunk, Nem mint komor bölcs, mint komoly keresztény,

Csak úgy, mint ember, meztelen, magunk.

Hát elmegyünk, igen. Egy fordulás még, – Utolsó tánc, – és jön a pihenés. – „De mikor olyan édes volt a játék, És abbahagyni oly nagyon nehéz!”

Igen, gyerek a játszást el nem unja. Megdolgoztat, míg ágyba úzheted. De nézd meg, hogyha nagy szemét lehunyja, Álmában milyen édesen nevet.

„A gyermek angyalokkal álmodik, Maga is angyal, – de én rámmi les Az álom ején, mely a második Életre virrad (hogyha van ilyes!),

Micsoda földöntúli szenvedések Soha-nem-sejtett borzadalma vár, Miféle poklok, mily ördögi végzet, Hány gyilkos élet, hány hóhér halál!”

De hiszen éppen ez a nagyszerű! Megélni túl az embernél nagyobbat, Mit ember meg nem élhet emberül, Ízlelni a sohasem álmódottat,

Tapintani a szellem végtelenjét, A kezdetlent és határtalant, A Minden és a Semmi tiszta csendjét – Ez lesz az isteni kaland!

„Igen, igen, de mégis!” – mondanád S elhallgatsz, mintha biztatást keresnél. – A bölcs némán ráncolja homlokát És szelíden mosolyog a keresztény.

AZ ELHUNYTAK SORSA

Írta: Kránitz Mihály

A november az elmúlást juttatja eszünkbe. A lehulló falevelek nemcsak az időváltozásra, hanem életünk alakulására, kimenetelére is figyelmeztetnek. Már Jézus utal az idők jeleire a helyes értelmezésére. Az évszakok változása egyfajta körforgást jelent a természetben. Az ember azonban „nem léphet kétszer ugyanabba a folyóba”. Fogantatásunk és születésünk elindít egy utat, amely járunk, s amely a Teremtő és Megváltó Istenhez vezet.

Az ember örök kérdése, hogy miért van rossz, miért van betegség és miért van halál? A legnagyobb titokkal állunk itt szemben, amelyre nem lehet leegyszerűsítő választ adni. Maga a Szentírás, a kinyilatkoztatás is fokozatosan tárja fel eme megfoghatatlan, sokszor megmagyarázhatatlan történések okait.

A vallások voltaképpen ezekre a kérdésekre igyekeznek válaszolni. De el kellett jönnie a kereszténységnek, hogy a legpontosabb és legbiztosabb ismerettel rendelkezünk, akár a szenvedés, a megpróbáltatás, vagy a halál felől. Ezt nem is az ember bölcsessége érte el, hanem a mennyei Atya jósága és szeretete.

„A halált nem Isten alkotta” – olvassuk az ószövetségben (Bölcsesség könyve 1,13), ez a Sátán irigysége révén jött a világba (uo. 2,24). Az ember tehát, mint test és lélek egysége ki volt téve a kísértésnek és a bűn lehetőségének. Megtévesztve vétkezett, amely azonban nem múlt el nyomtalanul. Még régi élményeink és emlékképeink is meghatároznak minket, hát meg egy az istenképiséggel ellentétes magatartás mennyire bele nyomja a bélyegét a lelkünkbe és személyiségünkbe.

Isten azonban nem hagyta magára az embert, akinek a lelkiismerete olyan,

mint egy iránytű az összetett világban, de ez még kevés lenne élete helyes kibontakozásához. Ő a Fiát küldte el hozzánk, hogy a teljes emberi természet felvéve, megmutassa számunkra az Atya számára is kedves emberi magatartást.

Krisztus előtt az ember élete csak halálra szánt sors volt, mert nem volt reménye. Ő azonban értünk vállalt szenvedésével, halálával és feltámadásával nem csak úgy általánosságban életet, hanem örök életet ajándékozott nekünk. Ehhez az el nem múltó élethez feltétlenül szükség van Jézus Krisztus befogadására, aki nyilvánvalóvá tette: „Én vagyok az út, az igazság és az élet.” (Jn 14,6)

Krisztus nem csak kívülről váltott meg minket, hanem átélte az emberi gyengeségünkből, törékenységünkből fakadó valamennyi körülményt, ezért ő az, aki a leghitelesebben mondhatja – Lázár feltámasztásánál: „Aki úgy él, hogy hisz bennem, nem hal meg örökre.” (Jn 11,26) Legyen meg bennünk az a meggyőződés, amire Pál apostol figyelmezteti az első keresztényeket: „Az elhunytak sorsáról nem akarunk tájékoztatásban hagyni benneteket, testvérek, hogy ne szomorkodjatok, mint a többiek, akiknek nincs reményük.” (1 Tessz 4,13)

(Folytatás a 2. oldalon)

TE DEUM BÉCSBEN

Négyszáz éves a Pázmáneum

A Collegium Pázmáneum megalapításának 400. évfordulója előtt tisztelgő, az elkövetkező négy esztendőn áthúzódó megemlékezésorozat első eseményére, egyben a XIII. Ars Sacra Fesztivál bécsi nyitóestjére várta az érdeklődőket a jubiláló intézet szeptember 14-én.

Az MKPK Külföldi Magyar Lelkipásztori Szolgálatával közösen szervezett esten Mohos Gábor esztergom-budapesti segédpüspök mutatta be a szentmisét az intézet kápolnájában, majd azt Te Deum címmel a díszteremben istenes verses, szakrális zenés műsor követte. Sokak szemébe könnyeket csalogató összeállításával Kovács Nóri énekes és Csadi Zoltán színművész a 130 éve született Sík Sándor emléke előtti tisztelgésre hívta a közönséget.

Ebben a szentmisében arról is megemlékezünk, hogy Pázmány Péter négyszáz évvel ezelőtt kezdte meg ennek az intézménynek a megalapítását – tért ki

szentbeszédében az egykori szeminárium, mai tanulmányi és vendégház nagy évfordulójára Mohos Gábor püspök, és felelevenítette, hogy Pázmány Péter vállalkozása annak idején nem volt könnyű feladat. Az ország egy része és ezzel teljes egyházmegyék az Oszmán Birodalom fennhatósága alatt álltak, Erdélyben pedig kereszténytestvér-viszálykodások kezdődtek. Ilyen körülmények között mi lehetett az, ami Pázmányt arra in-

dította, hogy ezt a szemináriumot megalapítsa? – tette fel a kérdést a szónok. Válasza így hangzott: az, hogy ismerte Istenet. Az, hogy hitt. Az, hogy tudta: az Isten adta biztonság minden földi nehézség és küzdelem ellenére biztosabb alap, mint amit a földi körülmények jelentenek. És az idő őt igazolta. Az általa alapított intézmény évszázadokon keresztül a magyar egyházi élet meghatározó központja lett, az egyházi és kulturális élet nagy alakjai közül sokan e falak között képezték magukat. Beigazolódott, hogy Pázmány döntése jó volt, jó volt, hogy mert reménnyel tekinteni a jövőbe.

(Folytatás a 3. oldalon)

Mohos Gábor püspök és Varga János rektor

KÜZDELMEK KOHÓJÁN ÁT A BETELJESÜLÉS FELÉ

Mi, emberek, rettenettel vegyes érdeklődéssel fordulunk minden forrás felé, ahonnan megtudhatunk valamit a végső dolgokról. Az elmúlt kétezer évben a zene, az irodalom és a képzőművészet a legelevenebb színekkel és legmozgalmasabb képekkel festette elénk a végítéletet. Egyre többet fűztünk hozzá Jézus szavaihoz, újabb és újabb értelmezésekkel láttuk el Dániel jövődőlését, vagy épenséggel a Jelenések könyvét. Nem akartak és akarnak szünni a kétes próféciák, látomások, magánkinyilatkoztatások, amelyek rendre kilépnek a jézusi menderből, s olyan rejtélyeket akarnak feltárni, amelyekről még a Mester is azt mondta, hogy azok örökre elzárva maradnak előlünk. Így aztán megszületett egy népies és költői „folklor”, ami átítatta kulturális emlékezetünket, egyéni tudatunkat. Csakhogy – valljuk meg őszintén – ebben az igen összetett vegyületben több az emberi kitaláció, mint a szentírás üzenet, a krisztusi tanítás. Épp ezért, hallva a Mester szavait, ideje van az elcsendesedésnek, a képzelődésekből szövődő vadhajítások lementszésének, annak, hogy visszataláljunk a valóban evangéliumi (vagyis: örömhírt hordozó) üzenethez.

A végső dolgokra vonatkozó újszövetségi tanításban érdekesen kapcsolódik össze a kozmikus, a történelmi és az egyéni szint. A mostani szakasz a fizikai világmindenség megrendüléséből indul ki, s így érkezik el az egyéni felelősségig: észre kell venni a jeleket, s azoknak megfelelően, virrasztva és felkészülten kell várnunk az előtűnő állókat. A teljes evangéliumi hagyományban e kettő között még ott feszült a közösségben megélt időfolyam, a történelem dimenziója is, amire most csak félmondatos utalás történik: „nem múlik el ez a nemzedék, míg mindezek be nem következnek”. Vannak, akik azt mondják, hogy itt bizony tévedett Jézus, hisz elhunyt az apostoli generáció, de a nagy jelek elmaradtak. Csakhogy ha elolvassuk a párhuzamos helyeket, s mindezt összekapcsoljuk a Jelenések könyvének képes teológiájával, akkor megértjük, hogy a Nero-féle első római keresztényüldözés, Jeruzsálem pusztulása, majd a Domitianus és Nerva alatt újból fellángolt gyilkos gyűlölet valódi „végidős élményt” jelentett azoknak, akik átérték mindezt: szó szerint véget ért egy világ. Nem volt többé jeruzsálemi szentély, ószövetségi papság és áldozat, az evangélium terjedése pedig a legadázabb viszonyok közepette, véráztatta módon tudott csak előre haladni. A kozmikus rend megingása a meg-

„Krisztus ügye a haláltusáját vívja a világban” (John Henry Newman bíboros)

élt történelemben és az egyéni életek szenvedéssel terhes bevonódásában bizony megtörtént.

Mit olvashatunk ki mindebből mi, XXI. századi keresztények? Mindenképpen téves úton járunk, hogyha belekezdünk valamiféle álmisztikus „jel-vadászatba”, azaz kortárs világunkban mutogatnánk ide meg oda: nézd, itt jön a világvége, nézd, ott kö-

zelít a totális romlás! Mindezzel csak saját tudatos és tudatalatti félelmeinket vetitenénk ki, vallásos köntösbe bugyolálva. Sokkal inkább azt kellene megértenünk, hogy a világ érlelődik, vajúdik (vö. Róm 8,22), vagy ahogyan John Henry Newman bíboros fogalmazott egyszer: „Krisztus ügye a haláltusáját vívja a világban”. Ennek a jeleit kell felismernünk, s ezekből a megfelelő következtetéseket levonnunk. Igen, újból és újból szembesülünk a fény megfogyatkozásával, a mindenséget egybetartó erők megrendülésével közösségi vagy egyéni életünkben. Tény, hogy a világ nincsen készen, és formálódása áldozatot követel. „Illett ugyanis, hogy azt, akiért és aki által minden lett [vagyis: Krisztus], mivel számtalan fiát elvezette az üdvösségre, az üdvösség szerzőjeként a szenvedésben tökéletesítse” (Zsid 2,10). Krisztus keresztségében csodálatosan találkozott a három szint: a Megváltó személyes döntése és sorsa az egész emberiség üdvévé vált, egyéni halála alászállás volt a „poklokra”, vagyis az emberi lét legmélyebb pontjára – miközben a nap elsötétedett, a sziklák meghasadtak (vö. Lk 23,45; Mt 27,51).

Mi itt az evangélium? Egyéni szenvedéseink, küszködéseink, megharcolt törekvéseink a jobbá alakulásunkra, beleágyazva az emberi közösség történelmének vajúdásába, magukban hordozzák a krisztusi áldozattal való egyesülés lehetőségét. A történelmi létben kihordott egyéni életben ott rejlik azonban a hűsvéti élet magva is. És ha úgy éreznénk, hogy eközben sötétbe borul körülöttünk az egész világ, egy bizonyosság nem szűnik meg soha: Krisztus igéi nem múlnak el. Az Atyaisten akarata nyugszik fölöttünk, s ha engedjük, bennünk – ily módon pedig átmegyünk a küzdelmek kohóján, hogy elérkezzünk a beteljesülésre.

Török Csaba

IMASZÁNDÉK

November

A Közel-Kelet békéjéért: Imádkozunk, hogy a párbeszéd és egymásra találás, a megbékélés szelleme hassa át a Közel-Keletet, ahol különböző vallási közösségek élnek együtt.

Hagyomány, hogy a pápák, amikor küldetésük gyakorlása során különböző országokat látogatnak, az illető ország vallási vezetőivel is találkoznak. Ilyen találkozás és párbeszéd nélkül a pápák látogatása nem érne el teljes célját. Ezért tiszteletreméltó elődeimet követve én is találkozni kívántam veletek. Ez alkalommal örömmel emlékezem meg különösen XVI. Benedek pápának éppen ezen a helyen 2006. novemberében történt látogatásáról.

A vallási vezetők közötti jó viszony és párbeszéd ugyanis igen fontossá vált. A vezetőknek kölcsönös találkozásai világos üzenetet jelentenek közösségeik számára: a kölcsönös tisztelet és barátság, minden különbözőség ellenére lehetséges. Az ilyen barátságok különösen értékesek és fontosak a mi válságokkal teli korunkban, hiszen ezek a válságok egész népek számára jelentenek katasztrófát a világ egyes területein.

A háborúk ártatlan áldozatok halálát okozzák, és kimondhatatlan rombolást, fajok közötti és vallások közötti feszültségeket és konfliktusokat, éhínségeket és szegénységet okoznak sok százmilliónyi ember számára.

Különösen tragikus a helyzet a Közel-Keleten, főképpen Irakban és Szíriában. Ezeknek a konfliktusoknak a következményeit és hatásait mindenki megismerheti: embertömegek élete, helyzete válik elviselhetetlenné. Azokra a gyermekekre, anyákra, idős emberekre, menekültekre gondolok, akik az erőszak áldozataivá válnak. Különösen nagy gondot jelent az, hogy a szélsőséges és fundamentalista csoportok miatt egész közösségek, nevezetesen a keresztény és a jazidi közösségek, de más közösségek is, barbár erőszakot szenvednek, kizárólag etnikai és vallási önazonosságuk miatt. Erőszakkal elűdözték őket hazájukból, és mindent el kellett hagyniuk, hogy életüket megmentésük és hitüket megőrizze. Ezek az erőszakos cselekedetek sok épületet, emlékművet, vallási szimbólumot és kulturális örökséget is megkárosítottak, mintha csak arra törekedtek volna, hogy más vallásos csoportokból kiirtsák azoknak valamennyi nyomát.

Vallási vezetőként mi kötelességek vagyunk tiltakozni az emberi méltóság és az emberi jogok minden megsértése ellen. Az emberi élet a teremtő Isten ajándéka, és ezért szent jellege van. Mindenki, aki az erőszakot és a jogsértést vallásos érvekkel igyekszik igazolni, a lehatharozottabban elítélendő, hiszen a mindenható Isten az élet és béke Istene. A világ azt kívánja azoktól az emberektől, akik Istent imádonak nevezik magukat, hogy képesek legyenek testvérként élni minden etnikai, vallási, kulturális vagy ideológiai különbözőség ellenére.

Amellett, hogy elítéljük az ilyen cselekményeket, azon is kell dolgoznunk, hogy megfelelő megoldásokat találjunk ezek visszaszorítására. Ehhez szükséges mindenki együttműködése: a politikai és vallási vezetők, a civil társadalom képviselői és minden jóakaratu emberé.

A vallási vezetők feladata, hogy figyelmeztessenek az egyes vallások hagyományaira, értékeire. Mi, muszlimok és keresztények, felfelismerhetetlen értékű lelki kincsek hordozói vagyunk. Ezekhez tartoznak olyan közös értékek, amelyek az egyes hagyományokban különböző módon fejeződnek ki, mint például az irgalmas Isten imádása Ábrahám szellemében, az imádság, az alamiználkodás, böjtölés, stb.

(Folytatás a 7. oldalon)

AZ ELHUNYTAK...

(Folytatás az 1. oldalról)

Teljesen természetesen a kérdéseink: Hol vannak szeretteink? Hol vannak barátaink és ismerőseink, akik eltávoztak? Nekünk szól Pál apostol kijelentése: „Ha csak ebben az életben reménykedünk Krisztusban, minden embernél százalomra méltóbbak vagyunk.” (1Kor 15,19)

A kinyilatkoztatás, az Evangélium, Krisztus üzenete és az Egyház tanítása erősít meg bennünket halál utáni sorunkról. Krisztus magára vette bűneinket, keresztségben megsemmisítette a halált, és feltámadásával megmutatta azt az utat, amelyet majd mi is bejárunk, mert ő személyes isteni életében részesít bennünket. A földi élet útja, megpróbáltatása és küzdelmei után Pál apostollal együtt fussunk mi is „az égi cél felé, az égi hivatás jutalmáért, amelyre Isten meghívott Krisztusban” (Fil 3,14).

Jézus képekkel és példabeszédekkel írta le számunkra az örök élet boldogságát, amelyet „szem nem látott, fül nem hallott, emberi szív föl nem fogott” (1Kor 2,9). Egészen biztos, hogy reményeinket és vágyainkat is a legteljesebb mértékben meg fogja haladni mindaz, amit majd odaát kapunk, és részesülünk Isten minden értelmet meghaladó szeretetében (Fil 4,7).

Bár csak minél több ember felismerne, hogy földi életének természetfölötti hivatása van, tudniillik az isteni. Ennek kellene alárendelnünk minden mást, és „az örökkévalóság szemszögéből” nézni a történelmet és életünk eseményeit is. Ha már itt a Földön tö-

rekszünk arra a szeretetre, amelyre Jézus az utolsó vacsorán meghívott – „Szeressétek egymást!” (Jn 15,17) –, akkor a bennünk kiteljesedett szeretettel „örömmel és bizalommal várhatjuk az ítélet napját” (1Jn 4,17).

János apostol is így bátorítja az első keresztényeket: „Nektek, akik hisztek az Isten Fia nevében, örök életetek van” (1Jn 5,13). A keresztény ember igazi öröme ezt a megkezdett örök életet már itt a Földön megtapasztalhatja, és bár szomorkodunk elhunyt szeretteink elvesztésén, de számukra az eltávozás, a halál pillanata mennyei születésnap is egyúttal. Amikor az utolsó napon Krisztus eljön, „felhangzik a főangyal szólítása és Isten harsonájának a zengése” (1Tessz 4,16), akkor a Fiú mindenkit magához vesz, és majd ő is aláveti magát Atyjának, hogy „Isten legyen minden mindenben” (1Kor 15,28).

Ilyen ígéretünk van, és végső soron ilyen örömről is, mert nem bizonytalan a jövőnk, a Szentlélek pedig megerősíti a holtak feltámadásába és a saját feltámadásunkba vetett hitünket, hogy az örök szeretetleltben az Úrral leszünk. Ez az ígéret legyen a szívünkben, amikor elhunyt szeretteinkre emlékezünk, és zengjen a fülünkben Pál apostol szava: „Vígasztaljátok egymást ezzel a tanítással!” (1Tessz 4,18) □

FILMEK – HÍREK – LELKISÉG

Keresztény Élet
PORTÁL NEM CSAK KATOLIKUSOKNAK

www.keresztenyelet.hu

AZ EGYHÁZ...

(Folytatás az 1. oldalról)

Az életükben és közösségeikben megtestesült hermeneutikával gazdagítják az Egyház útját.

Tartsák életben Isten népében annak a tudatát, hogy arra kaptak meghívást, hogy minden népnek elvigye Isten áldását. A misszió nem egyéni, hanem közösségi, testvéri mű. Ebben az értelemben egy „hozzaadott érték” a missziós intézmények közötti együttműködés. (...) A misszió nem „egyirányú” – nem Európából indul ki a világ többi része felé, hanem a kölcsönös csere jellemzi. Ma a papi és szerzetesi hivatások nagy többsége olyan térségeken jelentkezik, amelyek azelőtt missziós területek voltak. (...) A misszionáriusok, amikor elhagyják szeretett hazájukat, ezzel erőt és bátorságot adnak származási közösségeiknek. Útra kelve azt hirdetik, hogy Krisztussal nem létezik unalom, fáradtság, szomorúság. A ma embereinek szükségére van olyan személyekre, akiknek szívét eltölti a Feltámadt Krisztus öröme. (...)

Az idei rendkívüli missziós október témája: „Megkereszteltek és küldetésre rendelték” pontosan arra emlékeztet, hogy az Egyház természeténél fogva missziós jellegű – fejtette ki a pápa. Annak a kívánságának adott hangot, hogy az olasz alapítású missziós intézetek egyre szorosabban működjenek együtt a helyi egyházakkal, új lendülettel folytassák az élet és a pasztoráció missziós átalakítását.

Vatikáni Rádió

AZ EMBEREK SZÍVE ÉS A HATÁR IS MEGNYÍLT

A harminc évvel ezelőtti határnyitásra emlékeztek Münchenben és Berlinben

„1989-ben Zugligetben a menekültek nemcsak fedelet és ételmezt kaptak, hanem megtapasztalhatták a keresztényi szeretetet és megérthették, mit is jelent, hogy az ember képes arra, hogy jobban szeressen másokat önmagánál” – mondta Kozma Imre atya, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat alapító elnöke Münchenben a magyarországi határnyitás 30. évfordulója alkalmából tartott ünnepségen. A megemlékezésen részt vett Herczegh Anita, Áder János köztársasági elnök felesége, a Máltai Szeretetszolgálat jószoigálati nagykövete is.

A müncheni Allerheilige-Hofkirche épületében rendezett ünnepséget a müncheni magyar főkonzulátus és a Szuverén Máltai Lovagrend németországi segélyszervezete, a bajor tartományi kormány támogatásával szeptember 12-én, mely a Harminc éve szabadon című évfordulós rendezvénysorozat része volt. Több száz vendég részvételével tartották a megemlékezést, a meghívottak között volt Kozma Imre, a Máltai Szeretetszolgálat alapító elnöke és Herczegh Anita, Áder János köztársasági elnök felesége és a magyar máltai szervezet jószoigálati nagykövete, valamint a bajor politikai és társadalmi élet számos rangos képviselője, például Günther Beckstein volt tartományi miniszterelnök, aki 1989-ben a tartományi belügyminisztérium államtitkáráként a Magyarországról Ausztrián keresztül érkezett menekülteket fogadta.

Kozma Imre ünnepi beszédében a többi között felidézte a menekültekkel folytatott első beszélgetéseket, rámutatva, hogy az akkori NDK lakossága sokkal jobb körülmények között élt, mint a magyarok. Mégis elhagyták az országot, amiről az akkor alig néhány hónapja működő segélyszervezet vezetőjének elmondták, hogy a kommunista diktatúra megfosztotta őket az őseiktől rájuk hagyományozott értékektől, és helyette egy „más ideológiát kényszerítettek rájuk, amit megelégteltek”. A Szeretetszolgálat alapító elnöke arról is szólt, hogy a zugligeti táborban eltöltött időt sok menekült „lelki megújulásként, újjászüle-

tésként” élte meg. „Sokan akkor gondolkodtak el először arról, hogy mit is jelent elfogadottnak, befogadottnak lenni és bajban segítséghez jutni” – fogalmazott Kozma Imre. Az alapító németül elmondott beszédében hangsúlyozta: a mene-

A díszbeszédet Áder János köztársasági elnök felesége, Herczegh Anita tartotta, a bajor kormányt Ludwig Spaenle volt művelődésügyi miniszter képviselte, a magyarországi Máltai Szeretetszolgálat élén álló Kozma Imre atya pedig személyes hangvétellő visszaemlékezésében idézte fel a harminc évvel ezelőtti eseményeket (Fotó: Engel)

kültek nemcsak fedelet és ételmezt kaptak, hanem megtapasztalhatták a keresztényi szeretetet és megérthették, „mit is jelent, hogy az ember képes arra, hogy jobban szeressen másokat önmagánál”. Elégedettséggel és büszkeséggel tölti el a magyarok szívét, hogy Magyarország 1989-ben az akkori politikai vezetés döntései révén a vasfüggöny lebontásával hozzájárult Európa megosztottságának megszüntetéséhez és Németország újraegyesítéséhez – mondta Kozma Im-

re, kiemelve, hogy Németország egyesítése nélkül „ma nemigen beszélhetnénk Európáról”.

„A szeretet törvénye legyőzte a diktatúra kegyetlenségét 1989-ben, amikor a Magyar Máltai Szeretetszolgálat zugligeti táborában befogadták a keletnémet menekülteket, és ahogy az emberek szíve, úgy a határ is megnyílt, hogy Nyugat- és Kelet-Európa újra nekifogjon a közös jövő tervezésének” – mondta Herczegh Anita, a Szeretetszolgálat jószoigálati nagykövete a magyarországi határnyitás 30. évfordulója alkalmából tartott ünnepségen. Herczegh Anita kiemelte, hogy a Máltai Szeretetszolgálat az alapító elnök, Kozma Imre vezetésével és az önkéntesek segítségével életre keltette „Európa összetartozásának álmát”, és „az irgalmasság, a keresztényi felebaráti szeretet megroppantotta a rendszert”. Hozzátette: „1989-ben az erkölcs győzelmét éltük”, és megmutatkoztak a magyar és a német népet egymáshoz kapcsoló bizalom és jószág erői. Így történt ez 1956-ban is, amikor a határ átmenetileg szabadabbá vált résein keresztül menekülő magyarok ezrei juthattak el Németországba. A németek akkor „szabadságot és jövőt adtak honfitársainknak”, és „kenyeret és fedelet, mint ahogy mi is kenyeret és fedelet adtunk a hozzánk érkező keletnémeteknek” – emelte ki Herczegh Anita németül elmondott beszédében.

Markus Söder bajor miniszterelnök videóüzenetben köszöntötte az emlékezőket, kiemelve, hogy a magyar-osztrák határ megnyitása a keletnémet menekültek előtt a berlini fal ledöntésének „előfutára” volt, és egy „alapkőve a szabad Európának”, amelyben „Kelet és Nyugat egyesítve”, együtt él. Ezt ma is, harminc év után is méltatni kell – hangsúlyozta a

tartományi kormányfő, hozzátéve, hogy köszönet jár „a magyar barátoknak” az 1989-es helyzetükért.

Magyarország harminc éve, 1989. szeptember 11-én nyitotta meg határát a nyugatra távozni szándékozó keletnémet állampolgárok, mintegy 200 ezer ember előtt. A rendkívüli politikai kockázatot hordozó döntés fontos mérföldkővé vált a kelet-európai rendszerváltozás folyamatában, és nagyban hozzájárult a kommunista keletnémet rendszer bukásához és a német újraegyesítéshez.

Koszorúzás a magyar–német barátság jeleként

A határnyitás harmincadik évfordulója alkalmából szervezett ünnepségen vett részt Berlinben Kozma Imre atya, a Máltai Szeretetszolgálat alapító elnöke szeptember 10-én. Az 1989. szeptemberi eseményekre a „30 éve szabadon” emlékek keretében emlékeznek meg Németországban, ahova meghívást kapott a Magyar Máltai Szeretetszolgálat is.

1989 augusztusában és szeptemberében több ezer keletnémet menekültnek nyújtott segítséget az akkor alig fél éve alapított Magyar Máltai Szeretetszolgálat. A határnyitást több százan várták a máltaiak zugligeti táborában. A szeptember 11-i határnyitás harmincadik évfordulójára egész éves rendezvénysorozattal emlékeznek meg Németországban. Szeptember 10-én Berlinben szerveztek ünnepséget, melyre meghívták a Máltai Szeretetszolgálat alapító elnökét, Kozma Imre atyát és a szervezet ügyvezető alelnökét Győr-Dani Lajost.

Az évfordulós eseményen Kövér László, az Országgyűlés elnöke és Wolfgang Schäuble, a német szövetségi parlament, a Bundestag elnöke koszorút helyezett el a Bundestag falán lévő emléktáblánál a magyar és német nép barátságának jelképeként, az egységes Németországért, a független Magyarországért, a demokratikus Európáért.

Magyar Máltai Szeretetszolgálat

TE DEUM...

(Folytatás az 1. oldalról)

„Ennek a napnak ez az üzenete: Isten irgalmas, és ha hagyjuk, hogy Isten irgalma megérintsen minket, hogy megbocsásson nekünk, ha hisszük, hogy Isten nem büntetni akar, hanem irgalmas és szerető Atya, akkor ez a hit meg tudja bennünk alapozni azt a biztosságot, ráhagyatkozást Istenre, amely megalapozza a jövőbe vetett reményünket” – hallottuk a szentbeszédben.

A szentmise után pódiumbeszélgetésben ismerhettük meg közelebbről Mohos Gábor püspök atyát. Varga János rektor kérdéseire válaszolva elmesélte, hogy a papsághoz vezető útjára nagy hatással volt hívó családja, különösképpen a nagyszülei, akik sokat imádkoztak azért, hogy gyermekeik közül az egyik a papi hivatásra találjon. Gyermeük végül nem lett pap, az unokájuk viszont igen. Ez is bizonyítja, hogy nincs elvesztett ima, idővel minden célba ér – szögezte le Mohos Gábor. Püspöki jelmondatáról – „Ki olyan nagy, mint az Úr, a mi Istenünk?” (113. zsoltár) – elmondta: egy évvel ezelőtt Szent Mihály napján (szeptember 29.) kapta Rómában a telefonhívást, hogy a Szentatya kinevezte őt segédpüspöknek. Keresztelője szintén Szent Mihály napján volt és bérmaszentjének is őt választotta fiatal felnőttként. A Mihály név eredeti jelentése pedig az, hogy „Ki olyan, mint az Isten?” Ezek

egybeesésében a püspök atya Szent Mihály közelségét, segítségét látta. Jelmondat-választásának másik oka a zsoltár volt, amely nagyon hasonlít a Magnificathoz. A Szűzanya hálaéneke először kifejezi Mária háláját Istennek a nagyságáért, hatalmáért, azután beszél az Ő műveiről: hogy felemeli az alázatosakat, lehajol azokhoz, akik messze vannak tőle. A mai világ annyira igénybe veszi az energiáinkat, hogy sokszor elfelejtjük felemelni a tekintetünket, pedig lelkünk sebeztsége csak Isten kegyelmével gyógyulhat be. A püspök atya, mint mondta, ebben szeretne Isten munkatársa lenni.

A pódiumbeszélgetés után a *Hálát adok mindenért* című, sokak szemébe könnyeket csalogató verses-zenés összeállításban Csadi Zoltán színész, rendező, a dunajvárosi Bartók Kamaraszínház igazgató-helyettese legnagyobb részben Sík Sándor-költeményekkel, Kovács Nóri énekes, dalszerző előadóművész pedig szakrális énekcsokorral fejezte ki főhajtását a Pázmáneum jubileuma és a 130. éve született Sík Sándor emléke előtt s nyitotta meg ezzel az osztrák fővárosban az idej Ars Sacra Fesztivált.

A rendezvényen az MKPK Külföldi Magyar Lelkipásztori Szolgálatának *1 Plusz 1 Misszió* programját Gyöngy Ádám diaszpóráreferens, a projekt koordinátora ismertette. Elmondta: a kezdé-

ményezést a külföldön élő magyar katolikusok vallás-erkölcsi nevelésének segítésére, anyanyelvi vallásgyakorlásának, hitük, kultúrájuk, hagyományaik megtartásának támogatására hozta létre egy évvel ezelőtt Cserháti Ferenc püspök. Tavaly novemberi elindulása óta a program számos nyugat-európai helyszínen nyújtott és nyújt ilyen irányú, alkal-

Versben és éneken zengett a „hála legyen”

mi vagy rendszeres segítséget, ez év második felében pedig Sík Sándor-emlékeseményekre is gyakran hívja az érdeklődőket.

„A Sík Sándor-emlékfelőv 2019. júniusi elindítása óta minden hónapban kijelöljük a neves papkölő egyik költeményét a hónap verséként. Szeptemberi versünk a *Te Deum* volt, melynek visszatérő sorát, a »hála legyen«-t többszörösen is indokolt ismételnünk és hangsúlyoz-

nunk: hálát adunk a Pázmáneum négy-száz évéért, Egyházunk olyan világitó alakjáért, mint Sík Sándor, az ő emlékének mai őrzőieért... nem utolsósorban azért is, hogy egy évvel ezelőtt útjára indulhatott az *1 Plusz 1 Misszió*” – magyarázták a Külföldi Magyar Lelkipásztori Szolgálat irodájának Bécsben jelenlévő munkatársai, akik nem mindennapi ajándékkal lepték meg a kerék évfordulót ünneplő intézetet: mintegy száz darabból álló, 1800-as évek végi és 1900-as évek eleji kiadású ima- és lelkiségi könyvritkaságokból álló csomagot nyújtottak át Varga János rektorának. A könyvkülönlegességek Haranghy Jenő festőművész és felesége, Haranghy Jenőné, Schramkó István és mások hagyatékából származnak, és Ágostházy Katalin, valamint más családok felajánlása nyomán, az Országos Széchényi Könyvtár közvetítésével, a Jakab Antal Keresztény Körön keresztül jutottak el az

MKPK-hoz. A gyűjtemény négy darabja Sík Sándor szerzői nevét is tartalmazta. Egyikük címe és alcíme: *Üdvözlégy, Mária!* – *Gyöngybetűs ima- és énekeskönyv* (1943).

Ez a gyöngybetű, ez volt ott mindvégig ezen a pázmáneumi estén a patinás épület falai között, minden megszólaló hangjában, szavában és dallamában...

Varga Gabriella és Gál Anna Gertrúd (Fotó: Varga Gabriella)

Gyerekeknek

HA KATALIN KOPOG...

A közismert magyar néphagyomány szerint „ha Katalin kopog, karácsony locsog”. Vagyis ha Katalin napján, november 25-én fagy, akkor karácsonykor esős, latyakos idő várható. Az időjósok mondás fordítottja is igaz, vagyis ha Katalin-napkor esős, enyhe idő van, akkor karácsonykor fagyni fog, és szép fehér karácsony várható. Kíváncsi vagyok, idén vajon igaznak bizonyul-e ez a népi megfigyelés! Talán kevésbé ismert az a népszokás, mely szintén e naphoz kötődik: a hajdon lányok Katalin napján vízbe tettek egy faágat, s ha karácsonyig kihajtott, az azt jelentette, hogy a lány hamarosan férjhez megy.

Láthatjuk, hogy a magyar nép körében különleges szerepet töltött be a november végi Katalin-nap. De ki volt Katalin, ki ennek a napnak a „névadója”?

Réges-régen, az ókor végén, Egyiptomban élt egy okos és szépséges királylány. Amikor a római császár ellátogatott a királylány városába, Alexandriába, kihirdette, hogy halállal büntet mindenkit, aki nem hódol a pogány bálványok előtt. A királylány, aki hívó keresztény volt, nem ijedt meg a császár fenyegetésétől, hanem bátran megvallotta hitét. A császár Alexandriába hívatta a birodalom ötven legnagyobb bölcsét, hogy tudományos

vitában kerekedjenek felül a királylányon. Am ő világos érvelésével „legyőzte” a bölcséket. Bosszúból a császár máglyahalálra ítélte az ötven tudóst. Amikor a vesztőhelyre mentek, a királylány biztatta őket, hogy a tűz pótolja a keresztiséget, s így elnyerik az üdvösséget.

A császár ezután felajánlotta a királylányt a császárnői trónt, ám ő határozottan visszautasította. A feldühödött uralkodó börtönbe záratta, de ő itt is tanúságot tett hitéről: a császár feleségét és kétszáz katonáját a keresztény hitre térítette. A császár erre kivégeztette a feleségét és a megtérített katonáit, és a királylányt is halálra ítélte. A kivégzés előtt a királylány arra kérte Istent, hogy azok, akik Krisztus szeretetéért megemlékeznek róla, bőséget lássanak kenyérben és borban, testük egészséget nyerjen és minden földi jóban részesüljenek. Erre a mennyből hang hallatszott, amely jelezte, hogy kérései teljesülni fognak.

Ez a szent életű egyiptomi királylány volt Katalin, akinek ünnepét november 25-én tartjuk. Ha a népi megfigyelések nem is mindig pontosak, és a november végi „jóslat” nem is válik be, Szent Katalinhoz mindig bátran fordulhatsz imával!

Kovács Péter

NEMZETEK SZENTMISÉJE LONDONBAN

Minden év szeptember utolsó vasárnapján Londonban élő, a különböző nemzetek római katolikus hívei, összegyűlnek a westminsteri katolikus katedrálisban imádkozni a világbékéért és hálát mondani a Jóistennek. A nemzetek miséje jó alkalom tanúságot tenni a kereszténységünkről, a krisztusi szeretetről és az összetartozásról. Jézus Krisztus hajójában, az ő Egyházában hajóznak és evezünk közösen e világ tengerén, amíg megérkezünk a végső célunkba, a kikötőbe, ami a hitünk szerint a mennyország, az örök üdvösség. Ezen a jeles eseményen a londoni magyar közösség is jelen volt, a magyar cserkészek, a fiatalok és idősek egyaránt és együtt ünnepeltük meg a szentmise áldozatát. A szentmisét Vincent Nichols west-

minsteri érsek-bíboros Anglia prímása mutatta be.

A homíliájában kiemelte a krisztusi és a felebaráti szeretet fontosságát, amely összeköti a nemzeteket. Hiszem, hogy a szentmise után, mindenki lélekben meg erősödve tért vissza az otthonába.

Csicsó János angliai főlelkész

A londoni magyarok is imádkoztak a békéért

A KÖVEK TEMPLOMMÁ FORMÁLÓDNAK

Tanévnyitó az augsburgi magyar gyermekekkel

Nagy izgalommal gyülekeztek az Augsburgban és környékén élő magyar családok az augsburgi Szent Maximilian-templomban szeptember 14-én szombaton reggel. A résztvevők tanévnyitó szentmisében imádkozhattak az új tanév kegyelmeiért, majd a szülők tájékoztatón, a gyermekek pedig játékos foglalkozásokon vehettek részt.

A tanévnyitó rendezvény gyermekszentmisével vette kezdetét, melyet Csibi Sándor, Missziókné plébánosa mutatott be. Szentbeszédében annak a kőfaragónak történetét mesélte el, aki végeláthatatlan munkája ellenére is szem előtt tartotta a célt, mégpedig azt, hogy a kövek egyszer templommá formálódjanak. A tanmese főszereplőjét párhuzamba állította a hétvégi magyar iskola és óvoda gyermekeivel, akik a tanulás, a közösségi együttlét és a hittanóra alkalmával Isten országát építik. A prédikáció keretében a gyermekek kimehettek az oltár elé és egy templomot ábrázoló plakátra jelképesen rátehettek egy-egy követ. A szentmisét a Misszió énekkara tette még örömtelibe ünnepeléssé. Az énekkar tagjai ugyanis az éneklésen túl közös táncra is invitálták a jelenlévő gyermekeket.

A szentmisét követően a gyermekek korosztályuknak megfelelő csoportok-

ban – négy iskolás és három óvodás csoportban – kezdhették a 2019/2020-as tanévet, melynek küszöbén leginkább a játékos élménybeszámoló és közösségformálás dominált. A gyermekeknek szóló foglalkozásokkal párhuzamosan a szülők tájékoztatón és szülőértekezleten vehettek részt. Kibili Angéla, a Szent Piroksa Hétvégi Iskola és Óvoda vezetője képes prezentáció keretében mutatta be az intézményt és számolt be az előző évek tapasztalatairól, majd Taczman Andrea Kőrösi Csoma Sándor ösztöndíjas hívta meg egy ismerkedős játékra a jelenlévő szülőket.

Az évnnyitó programot az új tanév első dráma szakköre zárta. A játékos foglalkozás keretében a gyermekek ízelítőkaphattak abból, hogy mi várja őket, ha az év folyamán részt vesznek a fakultatív választható drámafoglalkozásokon.

A rendezvénnyel hivatalosan is kezdetét vette a Szent Piroksa Hétvégi Iskola és Óvoda 2019/2020-as tanéve, melynek során a gyermekek kéthetenkénti ritmusban találkozhatnak és fejleszthetik magyar anyanyelvi kompetenciájukat, valamint bővíthetik országismereti tudásukat.

Taczman Andrea

Kőrösi Csoma Sándor-ösztöndíjas

ISTEN SZAVÁRA SZÜLETŐ KÖNYVEK

Zsuffa Tünde hisz abban, hogy megvezettetéseinkből feleszmélhetünk

A *Paprika rummal*, *Angyal a földi pokolban*, *Híd közepén* és *Ingeborg után Hírek rabjai* című nagy sikerű regényével járja az országot Zsuffa Tünde – helyesebben, amikor könyvbemutatót vagy író-olvasó találkozót tart, mind az öt kötetét magával viszi, és elmondja teltházas közönségeinek, hogy a regényeiben kapcsolatokról, lelkiismeretről, emberi tartásról, küzdelmekről, bukásokról és talpra állásokról ír. Hogy olyan karaktereket formál, amelyek kereszttől bemutatathatja, az ember mennyire más kívülről, mint belülről, mert valójában mindenki szerepet játszik, és hogy milyen nehéz választ vonalat húzni jó és rossz között. Zsuffa Tünde a könyvünnepek, -fesztiválok, kultúrházak, templomok mellett iskolákat is gyakran felkeres, mert úgy tartja: a diákoknál nincs hálásabb közönség.

Zsuffa Tündét hallgatni jó. Zsuffa Tündét olvasni jó. Zsuffa Tünde, amikor beszél és amikor ír, nemcsak tükröt tart a világ elé, hanem jobbitani is akar azon. Karizmatikus személyisége és nagyhatású regényei révén ez sikerülni is fog neki. Ezért fontos, hogy az élet iskoláját már ilyen fiatalon is alaposan megjárja, történelmünk elhallgatott vagy feltáratlan fejezeteit, jelen társadalmaink égető problémáit fiktív, itt izgalmas, ott megható történeteken keresztül élénk taró író minél többször szólhasson hozzánk. Teszi is ezt, mert sokan kíváncsiak a gondolataira; budavári könyvünnepi, sümegi és győri előadásai után lapunk zárásakor Vácra és Bécsbe készül. A színpadok, pódiumok mellett a médiában is gyakran nyílik alkalma elmondani: nem akar olyan világban élni, ahol a gyűlöletkeltés szembefordítja az embert az emberrel, ahol a közös célért való haladás helyett taposás van, beszélgetés helyett kibeszélés és acsarkodás, ölelés helyett öklörlázás, ünneplés helyett fenyegetés, tisztességes versengés helyett lejáratás, bizalom helyett félelem, megértés helyett hazugságyártás, építés helyett rombolás, megbecsülés helyett keresztre feszítés. Ahol semmibe veszik a vélemény szabadságát, a bátorság erejét, a tisztaság munkát, az értékeket, az igaz szót, a tiszta tekintetet, a szívből jövő mosolyt és a hitet. Ahol meghamisítják a múltat, éltetik a köpönyegforgatókat és nem hallják meg a valódi segélykiáltást. Ahol a politika miatt közösségek hullnak darabokra, családok szakadnak szét, barátságok vesznek el, a szomszédok, egykori osztálytársak, munkatársak nem köszönnek egymásnak, ismerősök idegenekké válnak, ahol az emberek gyávák, nem állnak ki egymásért és méltatlanul döntenek sorsok felett. Ahol nem számítanak a valódi érzelmek, csak az érdekek, ahol azt

A hit, a lelkiesség és az őszinteség vezérli

sulykolják, kire nézzünk gyanakvóan, mivel ne álljunk szóba, kit bélyegezzünk meg, tagadjunk meg, kit csodálunk, bálványozunk, miről írunk és miről ne...

Ilyen világban nem akar élni Zsuffa Tünde. S még ha ezt látja is maga körül, ő még mindig hisz, hisz abban, hogy ez a világ más is lehet, megváltoztatható. Ahogy egyhelyütt írta, ő hisz a szeretetben, az isteni igazságban, a tisztességes megmértetésben, a becsületben, a bátorságban, a lelkek ébredésében, a szenvedés megváltásában, az emberek egymásra találásában, a feltámadásban.

És hisz abban, hogy mindenki küldetéssel érkezik a földre. „Aki hallja Isten szavát, és tényleg figyel arra, hogy mi a feladata, az felismeri a küldetését. Így születnek a hivatások” – mondta egyszer. Szerinte az írói hivatást elrendeltetést, küldetést, hivatást jelent és nem lehet megtagadni. S ebben „a hit, a lelkiesség és az őszinteség összefügg. Ha az egyik hiányzik, a felépítmény összerogy” – vallja.

Munkájában őt a lehető legteljesebb mértékben a hit, a lelkiesség és az őszinteség vezérli.

Legutóbbi munkájának, a *Hírek rabjainak* helyszíne Ausztria. A könyv egy fiatal nőről szól, aki hírszerzők között él, és nem tudja, kiből bízhat, majd Ausztria egyik legravaszabb újságírójának a hálójába kerül. Alexandra Zanon nemcsak Bécs klasszikus hangulatát ismeri, hanem azt a világot is, amelyet átsző a politikai manipuláció a menekültválság idején. Élete egycsapásra megváltozik, amikor találkozik az arroganciájáról híres főszerkesztővel, Christoph Weglerrel. Ellentétes oldalon állnak: egyikük a kancellárnak dolgozik, a másik pedig a kormányt akarja megbuktatni. Egy elhallgatott bűncselekmény után mégis szövetségre lépnek egymással. Alexandra beleszeret a férfiba, míg az újságíró kezdetben csak az információk megszerzésére használja őt. A lány bátorsága, ugyanakkor sebezhetősége Christophból is lassan kibontakozó érzéseket vált ki, és egy napon súlyos döntés elé kerül...

A könyv ajánlószövege ezekkel a szavakkal zárul: „A regény [...] veszélyes helyzeteket teremt a két főszereplő számára. Minden lépésüket figyelik, minden érintés végzetes lehet. Kémekek, összeesküvéses, hatalmi játszmák, terrorveszély uralja mindennapjaikat. Beszélni vagy hallgatni? Kitörni vagy megalkudni? A tét óriási: Európa jövője...”

Zsuffa Tünde tavaly költözött haza Magyarországra, több mint tíz évig élt Bécsben. Pontosan tudja, hogy a tét óriási: Európa jövője.

Varga Gabriella

MENET AZ ÉLETÉRT POZSONYBAN

Több tízezer vettek részt a Nemzeti menet az életért nevű megmozduláson szeptember 22-én Pozsonyban. A művi terhegységmegszakítás ellen tiltakozó demonstrációt harmadszor rendezték meg. A tüntetés főszervezője a Szlovák Püspöki Konferencia és a Kanet katolikus szervezet, de más, egyházi egyesületek is támogatták a megmozdulást. A rendezvény szervezője, Stanislav Zvolenský pozsonyi érsek megköszönte, hogy ilyen sokan tüntettek együtt. A menet Pozsony belvárosán keresztülhaladva a Szabadság térről indult, és ugyanoda érkezett meg. Az itt felállított színpadról beszéltek a tüntetés szónokai. A szervezők szerint mintegy ötvenezen gyűltek össze. A megmozdulás fő célja az volt, hogy a résztvevők kifejezzék: a meg nem született életnek erősebb törvényi védelmére van szükség. A tüntetés szervezői felszólították a köztársasági elnököt, Zuzana Čaputovát, a kormányt, a parlamenti képviselőket és a közigazgatási vezetőket, hogy a fogantatás pillanatától védjék az emberi életet, és töröljék el azt a jogszabályt, amely a várandósság 12. hete előtt lehetővé teszi az indoklás nélküli művi terhegységmegszakítást.

MTI

HALOTTAK NAPJA

Mi is volt az első halálélményem? Gimnazista voltam, amikor motorbalesetben meghalt egy úszótársam. Előző nap még rengeteget neveltünk edzés után, aztán másnap már hiányzott az uszodából. Motorjával belerohant egy teherautóba. A társa, akivel együtt motorozott, aki megúsza néhány karcollással, hetekkel később azt mesélte, hogy a mentőautóban végig beszélt, nem lehetett érteni, mit mond, önkívületben volt, de valamilyen nagyon el akart mondani. És mire a kórházba ért vele a mentő, meghalt. Ez több mint ötven éve történt. Azóta gyakran gondolok arra, mit akarhatott mondani. – De nem, nem ez volt az első halálélményem.

Talán még általános iskolás koromban, amikor egyszer csak eltűnt az egyik fiú a párhuzamos osztályból. Azt mondták, beteg, szanatóriumba került, ha meggyógyult, visszajön. De a jól értesült osztálytársak azt suttogták, hogy rákos, és meg fog halni. A halálról addig azt gondoltam, hogy az az öregek dolga, meg a felnőtteké, háborús időkben. De hogy egy velem egyidős, tizenkét éves fiú is meghalhat, azt akkor sem igazán értettem, amikor kettes sorban baktattunk a novemberi, sötét délutánban a temetésére. De motoszkálni kezdett bennem a sejtélem, hogy ha ő, Lippai Jancsi, akkor esetleg akár én is...

És ekkor, ott a hideg temetőben ráismertem magamban egy régóta bennem bókászó-bujkáló, még korábbi félelemre. Hatéves voltam, forró volt a nyár, Egerben nyaraltunk édesanyám hűgáknál. Peti unokaöccsémrel mi ketten nagypapa mellett aludtunk. Nagyon szerettünk ott aludni, nagypapa vidám, régi történetekkel szórakoztatott minket, volt úgy, hogy egyszerűen álomba neveltük magunkat, vagy jött a vezényszó, „elkészülni, vigyázz, alvász”, és onnantól nem volt szabad megszólalni, legfeljebb a könnyű takaró alatt kuncoghattunk még egy kicsit. Egyszer az éjszaka közepén arra ébredtünk, hogy Lajos bácsi, a nagybátyám fölnyalából és átvizsgál mindkettőnk a maguk szobájába: valami vibrált a levegőben, de ez sem tudott hosszabban ébren tartani, elég fáradtak lehettünk az egész napi hancúrozástól. A reggelinél a nagypapa helye üres volt, ekkor tudtam meg, hogy az éjjel meghalt. Valamiféle bizonytalanságot éreztem, mint amikor az ember elveszíti az egyensúlyát. Aztán félni kezdtem. Hiszen ott aludtunk a nagypapa mellett: hátha, mint valami ragályos betegséget, elkaptuk tőle a halált... Anya nyugtatgatott, de nem tudta egészen elaltatni bennem a félelmet, hogy hátha én is...

Több mint hatvan éve sejttem, sőt, jó ideje már tudom, hogy bizony én is... És hogy ez napról napra, percről percre közeledik. Nem lehetetlen, hogy az a mások által talán észre sem vehető igyekezet, amellyel újabban próbálom rendbe tenni magamban és magam körül az életemet, a készülődéshez tartozik. Ha koromra és egészségi állapotomra gondolok, belátom, sokan lehetnek még előttem a sorban, de mint az okmányirodában vagy a rendelésben, itt se mindig azt szövelik, aki éppen soron következne.

Kiballagok a temetőbe, Apához, pár nap múlva meglátogatom Egerben nagypapát is, aztán rokonokat, ismerősöket, barátokat, eltűnök arról, amiről fogalmam sincs, hogy hogyan és mint is van odátul. De már régóta nem olyan eleven bennem az a gyerekkori rettegés. Tudni vélem, hogy a halál is az élet része. Gyakran kérdezgetem erről újabban Apát, és álomban már majdnem válaszolt. Reggel kedves költőjének, a cseh Jiří Wolkernek egy kötete akadt a kezembe, benne ez a darab: „a halál csak a nehéz élet egy darabja”.

Kipke Tamás

AZ ÉLET ÚJRAKEZDHETŐ

Már a címe is kissé meghökkentő a budapesti Jaffa Kiadó most közzétett kötetének, amely a 2007-ben elhunyt, és korának egyik legnépszerűbb író-nője, Szabó Magda olvasóinak szánt vallomásait és vele készült interjúkat tartalmazza. Tény, hogy ő a legtöbbször fordított és legolvasottabb magyar író külföldön. Műveit több mint 40 nyelvre fordították le. Az 1987-ben megjelent „Az ajtó” című regényével világsiker aratott.

Az író életét további színekkel árnyaló „Az élet újra kezdhető” címmel most megjelent válogatás Jolsvay Júlia, a Jaffa Kiadó főszerkesztőjének munkáját dicséri. Az igencsak tetszetős kiadású kötet része annak a sorozatnak, amelyet még Szabó Magda születésének századik évfordulóján, 2017-ben indított el a kiadó és ebben olyan írások is szerepelnek, amelyek az író hagyatékából kerültek elő, például két szakácskönyv is, amelyet ugyan nem Szabó Magda, hanem egy közeli nőrokon állított össze, de hasznos szerepet játszott a látogatók megvendégelésénél. A két éve indult sorozat alighanem legérdekesebb kötete a „Magdaléna”, amely a hagyatékban fellelt vázlatok alapján támpontot ad az olvasónak, hogy milyen lett volna a „Für Elise” című kötet folytatása. A „Für Elise” volt a magas kort megért író legutolsó, még életében megjelent könyve és ezt sokan úgy olvasták, mint Szabó Magda önéletrajzát. Ebben ugyan felele-

veniti gyermekkorát, de néhány valós szereplő mellett mégis főleg fikatív alakok jelennek meg a szabadon alakított történetben. Ezért is dicséretes a kiadó az „Üzenet odaát-ra” és most közzétett „Az élet újrakezdhető” című kötete, mert mintegy betekintést nyújt az író tudatosan keresztény hittel és komoly önbizalommal alakított sorsába. Önbizalomra igencsak sokszor volt szüksége, elég ha utalunk a két világháború közötti időszak leg-rangosabb irodalmi ki-tüntetésének, a Baumgarten-díjnak legutolsó, 1949-ben történt kiosztásának

történetére. A díjat az akkor költőnek indult Szabó Magda, az író Németh Lászlóval és az emigrációból hazatért Ignó Pálal együtt kapta, azonban a politika közbeszólt, ugyanis a korszak kultúr-diktátora, Révai József a kurátorokat erős nyomás alá helyezte és így mind Szabó Magda, mind pedig Németh László nevét „behelyettesítették” az akkori idők két vonalas zászlóvivőjével. Mindez a díjkiosztó ünnepség reggelén történt, és a durva intézkedés csaknem örökre kedvét szegte Sza-

bó Magda lírai próbálkozásainak. Ehelyett a prózát választotta, de a kommunista rendszer csupán az 50-es évek végén engedélyezte könyveinek kiadását. Ettől kezdve –2007-ben bekövetkezett haláláig – nemzedékek kedvenc írója lett.

A Jaffa Kiadó gondozásában megjelent sorozat szerkesztője az író hagyatékában fényképek után kutatva váratlanul rábukkant egy kézírásos műre, amelyet Szabó Magdamég 1944-ben írt „Csigaház” címmel. Az 1938-ban kezdődő regényt akkor – náci-ellenes beállítottsága miatt – aligha adhatta volna ki, és megjelentetését a jelek szerint haláláig halogatta. A „Csigaház”, mint csaknem kiforrított irodalmi alkotás, egyértelműen arra is utal, hogy Szabó Magda már kezdettől fogva vonzódott a prózához, annak ellenére, hogy a világháborút követően megjelent verseskötetei alapján jelölte Schöppflin Aladár a Baumgarten-díjra.

A Jaffa Kiadó 2017-ben indított életműsorozatában megjelent még egy fotóalbum „Gurul a sok-sok pillanat” is, valamint egy novelláskötet „Üzenet odaát-ra” címmel. A most kiadott „Az élet újrakezdhető” című kötet az interjúk mellett fikatív leveleket is tartalmaz, mert Szabó Magda a halálát megelőző években, így jelentkezett hét-ről-hétre az Élet és Irodalom című hetilapban.

Szabó Magda: Az élet újrakezdhető – Jaffa Kiadó, Budapest 2019

Vincze András

DÉL-AMERIKA MILLIÓI

Mivel Dél-Amerika tölünk igen messze van, sokan sokáig azt gondolták, alig lehet köznök az ott élő milliókhoz. Pedig az egész világegyház élete összefügg dél-amerikai testvéreink hitéletével is.

Latin-Amerika katolikus népessége több mint 300 millió. Diákkoromban tanulmányoztam Havass Géza „Örök nagyhatalom” című könyvét a világegyház helyzetéről. Abból tudtam, hogy a dél-amerikai katolicizmus milyen befolyással lesz mindnyájunk hitéletére. Nem véletlen, hogy már XII. Piusz pápa idején, 1955-ben megalakult a CELAM, a Latin-amerikai Püspöki Karok Tanácsa. Később, buenos aires-i érsekként a mai Ferenc pápa jelentős szerepet játszott a CELAM-ban. Ez a tanács jelentősen hozzájárult ahhoz, hogy a földréz főpapsága egyre inkább a hívő nép életének és nemcsak

hitéletének jobbításán dolgozott. Ebben a meg-térésben emelkedett az oltár magasába Oscar Romero salvadori érsek és vált jelképpé a II. Vatikáni Zsinaton Dom Helder Camara, a szegények fő-papja.

Ebből a dél-amerikai egyházból, a „felszabadítás teológia” szolid változatának szellemével érkező Szent Péter székébe Ferenc pápa, a „II. Vatikáni Zsinat” gyermeke – mondta nemrég Arturo Sosa, a jezsuita rend leg-főbb vezetője. Szerinte küzdelem folyik a mai Egyházban. A Ferenc pápa által összehívott szinódusok is e küzdelem szín-terei. „Megvalósul-e a II. Vatikáni Zsinat által meg-álmodott Egyház, vagy sem?” – ez a kérdés ma – mondja Arturo Sosa, aki maga is dél-amerikai. Ferenc pápát egy kisebbség bírálja, egyházzakadással fenyegeti, főleg az Egye-sült Államokban. Ő nem

tart szakadástól, hiszen a szinódusok éppen a püs-pökök közös döntését szolgálják, nem a szem-benállást. Annak idején a zsinat pápáit is kritikák érték, XXIII. Jánost és VI. Pált egyaránt. De ha-ladtak a Szentlélek veze-tésével hivatásuk útján.

A II. Vatikáni Zsinatot követő egyházi reform megújította az Egyház lelkipásztori és liturgikus életét, szembefordult a klerikalizmussal.

Most, az október 13-án megkezdődő Amazonia-szinódus közeledtével gondoljunk arra, hogy meny-nyire összefügg Latin-Amerika kereszténységének sorsával az egész Egyház sorsa.

Ferenc pápa nemrég Afrikából hazatérőben azt mondta a vele utazó újságíróknak, hogy nem tart egyházzakadástól, de imádkozik azért, hogy a szeretet egységében maradjunk.

Rosdy Pál

MESE

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy... Nem is egy, többen is lehetnek, akikből soha nem lettek mesehősök. És ez komoly! „Nem mese az, gyermek” – nyomatékosíthatnánk állításunk igazát Arany Jánost idézve. Bár ettől kicsit elkalandozhat a gondolat, hiszen a Családi körben a „béna harcfi” a „szabadság véres napjairul” mesél, most pedig „csak” a meséről lesz szó.

Akik soha nem lettek mesehősök, azok is lehetnek mesebarátok, mese-szakértők is. Az óvodában mindenki-nek olvastak meséket, az iskolában pedig előbb-utóbb mindenki olvasott. Már kisgyermekként megtanultuk: a mese epika műfaj, bár vannak verses mesék is, eredetük szerint lehetnek népmesék és műmesék... Most következik az újabb pontosítás! A népmesék sem csak szájhagyomány útján terjednek, és a műmeséknek sem biztos, hogy tudjuk, ki a szerzője. Tegyük egy próbát! Melyiket írták a Grimm testvérek és melyiket Andersen? Figyelme: Hófehérke, Hamupipőke, Csipkerózsika, Holle anyó, Rigócsőr király, A rendíthetetlen ólomkatona, A rút kiskacsa, A kis hableány és meg hosszasan sorolhatnánk az im-már klasszikusnak számító meséket. Számtalan változatban fennmaradt, sok-sok kiadást megért könyvekből, filmes és színpadi feldolgozásokból ismert történetek ezek.

Továbbhaladva a mesetudományokban tekintsük át a tematikus felosztást! A szakemberek szerint vannak varázsvagy tündérmesék, tanmesék és állatmesék, tréfás mesék és csali mesék, továbbá hazugok, bolondok és van még néhány kisebb skatulya.

A magyar népmesék alaposabb feldolgozása különösen szép feladat, még akkor is, ha ezekben bőven vannak szörnyetegek, sárkányok, gonosz boszorkányok. De akik maguk is voltak mesehősök, nem ijednek meg, mert tudják, a mesében minden lehetséges. Az összes csúfság, kegyetlenség, hamisság ellenére végül mindig helyre áll az erkölcsi világrend – a szegény-le-gény elnyeri a királylány kezét, a gonosz megkapja méltó büntetését, a jó elnyeri jutalmát.

Itt kellene megemlékeznünk a népmese napjáról és Elek apóról is. A Magyar Olvasástársaság kezdeményezésére 2005. szeptember 30-án, Benedek Elek születésnapján rendezték meg először ezt az emléknapot, azzal a céllal, hogy a könyvtárosok, a pedagógusok és a mesével foglalkozó szakemberek, valamint a mesészerető gyerekek és felnőttek megkülönböztetett tisztelettel forduljanak mind a magyar, mind más népek meséi felé.

Akik alaposabban elmélyülnek a néprajztudományban, pontosan tudják, hogy egy-egy népmese többféle változatban is fennmaradhatott. A nyelvtörténet, az összehasonlító nyelvészet kutatói számára pedig igazi kincsesbánya egy-egy mesegyűjtemény – a hetedhét országgal, az Operenciával és Hétszínű Kapanyányimonyókkal.

Akik pszichológiával vagy pedagógiával foglalkoznak, tisztában vannak azzal is, hogy a sérült lelkek gyógyítása esetében jótékonyan hat a meseterápia. Ennél már csak az lett volna jobb, ha ezeknek a kezelésre szoruló kicsiknek és nagyoknak a szülei meséltek volna, ha nekik is mondtak volna „igazmeséket”, ha ők is lehetek volna hősei a meséknek. Ez az, amit utólag pótolni már nem lehet.

Vannak terápiák, melyeknél fontosabb a megelőzés.

Filip Gabriella

„NE HAGYJÁTOK A TEMPLOMOT, S AZ ISKOLÁT!”

A szabadkai Paulinum, a délvidéki magyarság lelki-szellemi központja

Szerbiában a 2004-es évben akkreditálták és ismerték el államilag azt a két tannyelvű gimnáziumot, amely – az országban egyedül álló módon – szemináriumként is működik. A Paulinum múltjáról és a fiatalok jelen helyzetéről Miocs József atyát – Szabadka papját, teológusát, egyházzeneészt, a gimnázium jelenlegi igazgatóját és a szeminárium rektorát – kérdeztük.

– Miként emlékszik vissza rektor úr a Paulinum kezdeti éveire? Milyen fizikai és lelki megpróbáltatásokkal kellett szembenéznie az iskola vezetőségének a háborús esztendőik ideje alatt?

– Történetünk 1937-ben kezdődött el, amikor Budanović Lajos püspök úr a papi továbbképzés fejlesztésének ügyében megvásárolta és átalakította a szabadkai Prokes-palotát. A későbbi kollégiumot az ősi, kalocsa-bácsi érsekség védőszentjéről, Szent Pálról nevezték el és elsősorban a Mennyei Atya által megszólított ifjak otthonaként alakították ki. Jól felszerelt terméi, hálószobái, s a nagy ebédlő mind-mind az ottani közösség lelki erősödését szolgálta...

Az akkori egyházmegye összetétele – akárcsak napjainkban – főként magyarokból és horvátokból állt. A mieink a magyar állami gimnáziumba jártak, a horvátok pedig a horvát tagozatokba. 1944 őszén viszont minden megváltozott; a bevonuló orosz hadsereg azonnal megszállta az épületet. A partizán támadások következtében elszorított károkat az iskola későbbi vezetősége csak nagy nehézségek árán tudta helyreállítani. Helyzetünk mindeközben továbbra sem javult. 1962-ben a kommunista éra végső utasítást adott Zvekanović Mátyás püspök úrnak az intézmény államosítására. Az internátust rövidesen elkobozták, megszüntetve ezzel az úgynevezett I. Paulinumot...

Talán nem meglepő, hogy ebben az időben a papi utánpótlás hiánya újra súlyos problémát jelentett. Zvekanović püspök ezért egy szeminárium létesítésének ötletével állt elő, amelyet nagy harcok árán végül meg is valósított. A hitelesítésben név szerint Balla László

nyújtott segítséget. Ő volt akkor Bácska vallásügyi megbízottja, s katolikus lévén, bátran kiállt az Egyház mellett. Amikor ugyanis a püspök úr felterjesztette a kérést, Balla úr így szólalt fel:

„Amíg elnök vagyok, mindig támogatni fogom az Egyház törekvését a tanításban és nevelésben!”

Aláírta tehát az okmányt, mellyel – a volt Jugoszlávia egész területén bezárult egyházi tanintézmények sorából – 1963-ban, egyedülálló módon megnyílhatott a szeminárium.

Ehhez kezdetben a püspöki palotát rendezték át. Manzárdszobákat alakítottak ki, a konyha pedig a pince szintjén helyezkedett el. Mindezen mostoha körülmények ellenére egyre többen jelentkeztek intézményünkbe, ahol sok hivatás is megszületett. Még az első tanévben – azaz 1962–63-ban – nekikezdték a II. Paulinum megépítésének, amellyel 1965 júniusában készültek el. Az internátus befogadóképessége ez idő tájt körülbelül 110 személyre korlátozódott...

Később, a rendszerváltást követő években újabb megpróbáltatás elé érkeztünk. Nekünk is át kellett élnünk azt a bizonytalan és félelemmel teli időszakot, amelyet Szlovéniának, Horvátországnak és Boszniának okozott a belháború. Hisz senki sem tudta, hogy mit hoz majd a holnap! Tankok és katonák vonultak át Szabadkán s a Bácskai Egyházmegye egész területén. A szerb szélsőséges erők a horvátok és magyarok evakuálását követelték. Ennek okán majd minden éjjel bevették a Paulinum ablakait, a falakra fenyegető üzeneteket véstek, benzinnel leöntötték, majd felgyújtották

az épület kapuját, káromolva mindeközben Isten és Szűz Mária nevét. Székesegyházunk bejáratánál pedig egy időzített bombát robbantottak fel. Eme kaotikus állapotok kapcsán többször felhívtam a kollégisták figyelmét a menekülésre:

„Fiaim! Ha az épületbe is betörnek, akkor nem maradhatunk itt, át kell kelniünk a határon!”

A Mennyei Atya kegyelméből, mégis túléltük e nehézségeket. 1995-ben, a sokak által ismert daytoni szerződésben Slobodan Milošević szerb elnök végül aláírta az egyezményt, s ezzel a délszláv háború hivatalosan befejeződött...

– Milyen feltételek mellett működhetett tovább az iskola? Mennyiben változtak meg az életkörülmények?

– Szerbia „zárlatossá” vált. A szüntelen hadakozásban kimerült ország egyaránt szűkölködött pénzben, élelemben, egészségi ellátásban. Az inségben nagy segítséget jelentettek egyrészt a nemzetközi erők és a különböző alapítványok segélyezései, másrészt az akkori magyar

a kapcsolatot Magyarországgal, az Antall-kormányval, amelytől szintén sok támogatást kaptunk.

A változás csak lassan következett be. Zoran Đinđić miniszterelnök a 2000-es évek elejétől már egy demokratikusabb állam tervével állt elő, ám sajnos ez a politika az életébe került. Mégis, akárhány kormány cserélődött le, az egyházak és a tanintézmények újra megerősödtek...

Iskolánk struktúrája eközben jelentősen megváltozott, mondhatni kibővült. A szabadkai katolikus gimnázium kapuja most már nyitva áll azok előtt, akik elsősorban egyházi szolgálatban képzelik el a jövőjüket, s a papi, diakónusi, kántori, vagy karitatív munkakörökben szeretnének tovább dolgozni. Természetesen nyelvi szinten a klasszikus irányzatot követjük továbbra is, amely a kettős tannyelvet, azaz a magyaroknak magyar, a horvátoknak pedig horvát anyanyelvet jelent.

– Melyek azok az eredmények, amelyek méltán öregbíthetik a Paulinum hírnevét?

– A templomi szolgálatokon kívül, többször léptünk fel koncerteken, hangversenyeken, irodalmi esteken, vagy akár rádió-, illetve tévéközvetítésekben. Természetesen tanulmányi versenyeken is szép számmal képviseltetjük magunkat.

Szokták mondani, hogy ötven év múltán kezdődik a történelem. Nos, a mi iskolánk ötven év alatt hat püspököt is adott az Egyháznak! Ők és más jeles személyiségek bizonyítják az iskola létjogosultságát különböző országokban – így például Horvátországban, Macedóniában, Koszovóban és egy afrikai missziós területen is.

Boldog vagyok, ha fiataljaink az egyházi hivatást választják, s nagy örömmel tölt el, ha egykori diákjainkról jó híreket hallok.

Haramza Kristóf

Szentmise a szabadkai Paulinumban

szabadkai polgármester, Kasza József pártfogása. Kasza úr ugyanis nem félt a Milošević-féle fenyegetőzésektől, bátran támogatta az Egyházat és az iskolákat. Az ő közvetítésével tudtuk felvenni

A NEGYEDIK KASSAI VÉRTANÚ (1620–2020)

Szerény véleményem szerint, s egyben az 1920-as események „kollektív bűnösöként” merem állítani, hogy már 1620-ban érezhető volt Trianon előszele. Minden józan ember érthetetlenül áll olyan tények előtt, amelyeket jobb lenne meg sem történeteknek nyilvánítani, de nem tehetjük... nem engedhetjük...

A Csallóköz egyik katolikus ifjúsági közössége (közismerten a KIK), annak férfijai rendhagyó 400 éves megemlékezést tartottak idén szeptemberben. „Böcsületbeli kötelességüknek” – is mondhatnánk – tettek eleget. Felvidék egyháza idén ünnepelte a Kassai vértanúk 400. évfordulóját. Eddig úgy tudta a Vatikán illetékes szentszéki bizottsága, hogy három pap halt vértanúhalált 1619. szeptember 7-én: két fiatal jezsuita (egy lengyel és egy erdélyi származású), valamint egy vajdasági (Hermann E. szerint az ottrekedti Körösi Márk), aki először Komáromban működött, majd esztergomi kanonok volt. Hermann Egyed egyháztörténete szerint nem kivégezték, hanem halálra kínozták őket. Kutatásaink közben fény derült a negyedik áldozatra is, akihez, csallóközi származása révén „pozitív köze kell hogy legyen” a felvidékieknek, így a „határon túliak” köre bezárulhat. Innen, tőlünk, Nagylúcsról származott (a mai Szlovákiai Velká Lúča), az említett évben ő volt Kassa egykori várkapitánya.

Az is figyelmet érdemel, ahogyan mindez kiderült: az Arizoniai Egyetem (Tucso, USA) csillagásza, Gábor Pál SJ, kassai születésű jezsuita érdeklődött 1618 iránt, mivel akkoriban erre járt egy üstökös, amit a korabeli csillagászok dokumentáltak (legismertebb G. B. Hodierna). Rendtársam figyelte fel arra, hogy Kassáról is érkezett jelentés Bécsbe, legvalószínűbb, a városi őrségtől, mivel hajnali 3 és 4 óra között észlelhetők. Így derült ki, hogy a város akkori kapitánya Nagylúcsai

Dóczy András volt. Gábor atyát viszont erre egy indiai csillagász figyelmeztette (mivel Indiában is járt az üstökös, hát kutatott). Ez a várkapitány egy „böcsületös csallóközi katolikus embőr” lehetett... vallási hovatartozásáról tett hitet, áldozta életét. A 400 éve történtek aktualitása egyre inkább minket, csallóközieket is érint. Dóczy Andrásban egy olyan férfira ismerhetünk, aki a hívők érdekében, a helyi papság csődje ellenére is kiállt az Egyház mellett.

Népünknek több mint négyszáz évet kellett várnia, hogy újabb magyar embe- reket a szentek sorába iktassanak. A huszadik század '70-es éveiben jelent meg az akkor emigrációba kényszerült jezsuita történészekről egy kisebb írás, ebből idézünk: Dóczy, „mivel nem volt elég felfegyverzett katonája és a városi tanács sem értett egyet vele, kénytelen volt az ellenállás tervétől elállni és a várost a hajdúknak átadni. Az 1619. szeptember 5-én, Széchy György vezetésével beözönlő hajdúk első dolga volt, hogy Dóczyt vasra verték és átadták Rákócziának. Minden vagyonától megfosztották, továbbküldték Erdélybe és a fogarasi várbörtönbe zárták. Ott halt meg 1620 februárjában tisztázatlan körülmények között. A három katolikus pap Dóczy letartóztatásával elvesztette minden földi reményét” (Nagy Ferenc SJ). Épp az a Dóczy volt ez, aki előzőleg felkutatta, megtalálta, majd behívta a jezsuitákat (az esztergomi kanonokot, mint volt jezsuita kollégistát) a városba, hogy lelki

támaszt biztosítsanak a helybéli cserbenhagyott katolikusoknak.

Ha beleolvasunk a korabeli feljegyzésekbe, több helyen is felbukkan ez a „Dóczy” név, pontosabb behatárolás, származás megadása nélkül. A tragikus szeptember 6–7. napon lezajlott eseményekről már 1621-ben a következő hivatalos vatikáni tudósítást olvashatjuk P. Vársárhelyi Dániel SJ beszámolójában a kassai vértanúkról: „A mieink közül két pap volt Kassán, amikor a gyászos háborúnak ez a tűzvése, melyet először a csehek szítottak, Magyarországra is áterjedt. A két pap a magyar Pongrácz István és a Sziléziába való Grodecz Menyhért, aki egyformán volt jártas a német és a szláv nyelvben. Néhai Dóczy András, felsőmagyarországi kapitány és a többi kassaiak kérték őket, hogy a Társaság (SJ, értsd. jezsuiták, vagy Jézus Társasága) szokott ténykedésével segítsék előbbre a keresztyén ügyet”. Vagyis itt nem felekezeti közti leszámolásról lett volna szó, hisz’ tudjuk, utólag a protestánsok is megbotránkoztak a történeteken.

Hevenesi Gabriel SJ 1692-ben Nagyszombatban publikálta a közismert Régi magyar szentség tanulmányát, amelynek utóiratához már a kassai vértanúkat is csatolta – mint szentté avatásra érdemeiket. Egy későbbi kiadás bevezetőjében Magyarország szent történetének krónikása és történetírója, Páter Inchoffer Menyhért SJ ezeket vallja: „Joggal mondanám, hogy Hungária valaha a katolikus egyház szentélye volt, ahonnan nemcsak egyetlen egy, hanem sok szerzetbeli szentek származtak, akiknek példája és viselt dolgainak dicsősége az egész keresztyén világot beragyogta.” Ugyanakkor

nincsen talán egyetlen ország sem, ahol az emberek annyira elfelejtették volna hazánk szentjeit, mint Magyarországon.

Szolgáljon jelen kis tanulmány, Dóczy András személye is ennek utólagos pótlásául. Amikor a 300. évforduló alkalmából 1920-ban Kalocsán a jezsuiták kiadták Lányi Ede SJ könyvét a kassai vértanúkról, ott még Dóczy személyének külön fejezetet szenteltek. Ennek alapján merem állítani, hogy csak az utolsó 100 évben, a gyászos 1920-as év után került feledésbe. S azt is hozzá kell tenni, ha nincsenek a csallóközi férfiak közt helybéli, Nagylúcs szülőttei, talán örökre feledésbe merült volna a negyedik kassai „vértanú”. Manapság (2019-ben) a rendszeres ifjúsági KIK-találkozóknak köszönhetően került elő a falu szülőltje mint eleven példakép a mai kor számára (Felvidék életében). Bár el kell ismer-nünk, Dóczy András fennmaradt levelezéseiről készült egy tudományos előadás Mohácsi Endre Szatmár és Várad kapcsolata az 1613. évi Báthory–Bethlen fejedelemváltás idején címmel A X. Bihari Diétán (2017. december 7–8., Berettyóújfalun), s annak írott változatát publikálták is, de vajon olvasták-e? A lényeg azonban itt, ezen a tudományos konferencián sem hangzott el, történetesen az, ahogy a kapitány életét kockáztatta, csakahogy megfelelő, hithű, áldozatkész papságot kapjon népe számára. Vállalva a kockázatot, tett tanúságot emberségéről, keresztyén voltáról. Ilyen férfiakra van szükség manapság is, nem kevésbé Felvidéknek, Csallóköznek... és ezt csak az érti meg, aki itt él köztünk és itt akar maradni.

Puss Sándor SJ

MAGYAR NYELVŰ SZENTMISÉK NYUGAT-EURÓPÁBAN

Itt közöljük a magyar lelkészek telefonszámát és címét, ahol érdeklődni lehet magyar nyelvű szentmisék helye és ideje után. Megtalálható még az MKPK honlapján is: <http://www.katolikus.hu/miserend>

ANGLIA:

London: Ft. Csicsó János főlelkész, Hungarian R.C. Chaplaincy, 62 Little Ealing Lane, London, W5 4EA, Tel./Fax: +44-20/8566-0271. E-mail: hungarian.chaplaincy@btinternet.com Misézó helyek: London, South Croydon, Bristol, Luton, Cambridge; www.magyarokatolikusok.co.uk. Bővebb információ a Facebookon, a Katolikus szentmisék Londonban cím alatt.

Észak-Anglia:

Az észak-angliai magyar lelkipásztorkodás átmenetileg szünetel. Lelkipásztori ügyekben, kérem, vegyék fel a kapcsolatot a londoni Főlelkességgel.

AUSZTRIA:

Bécs: Ft. Simon Ferenc esperes, főlelkész és P. Szomszéd Tamás SJ, Wiener Ungarische Kath. Gemeinde, Döblergasse 2/30b, 1070 Wien, tel.: +43-1/526 49 72; fax: +43-1/526 49 72 25. Misézó helyek: Bécs, vasárnaponként 11.00-kor, Deutschordenskirche, Singerstr. 7., Bécsúj-hely, Domplatz 1 (Szent Katalin-kápolna), minden hónap utolsó vasárnapján 17.00-kor; bmke@katolikus.at, www.katolikus.at; Baden, minden hónap második vasárnapján 16.30-kor, Leerdorfer Haupt Str. 74., 2500-Baden.

Pázmáneum: Ft. Varga János rektor, 1090 Wien, Boltzmanngasse 14, tel.: +43-1/3191403-18, e-mail: collegiumpazmaneum@gmail.com, előesti szentmise: szombatoként 17.00-kor. www.pazmaneum.katolikus.hu

Burgenland/Alsóőr: Kath. Pfarramt, 7501 Unterwart 226, tel.: +43-3352/34108. Misézó helyek: Alsóőr, vasárnaponként 9.45-kor, Felsőőr, vasárnaponként 8.30-kor. Felsőpulya, hó 1. vasárnapján 8.45-kor. Alsópulya, hó 1. és 3. vasárnapján 18/19 órákor.

Eisenstadt/Kismarton: Ft. Pál László. Szentmise minden hó 3. vasárnapján 11.00-kor, Franziskaner Kirche, Haydngasse 31, 7000 Eisenstadt.

Graz: Msgr. Molnár Ottó, tel.: +43-316/68 21 2421, otto.molnar@laposte.net; és Ft. Holló István, tel.: +43-676/8742 6711, istvan.hollo@graz-seckau.at; szentmise minden vasárnap 17.00 órákor. Kalvarienberg-Kirche, Kalvarienbergstr. 155., 8020 Graz.

Innsbruck: Szentmise minden hónap 2. vasárnapján a Magyar Házban, Richard Wagner Str. 3. 6020 Innsbruck. Érdeklődni: Wachsmuth Tünde, sopranyi_tunde87@yahoo.com

Linz: Ft. Szabó Ernő, Ungarnseelsorgezentrum d. Diözese Linz, Herrenstr. 2. 4600 Wels, tel.: +43-732/ 341175, ernest.szabo@dioceselinz.at; Misézó helyek: Linz: minden hónap 1., 3. és 5. vasárnapján; Wels: 2. és 4. vasárnap.

Klagenfurt: Szentmise minden hónap utolsó vasárnapján 14.00-kor a Kapuziner Kirchében, Waaggasse 15, 9020 Klagenfurt.

Salzburg: Szentmise havonta egyszer, 3. szombat 17.00-kor az Orsolyita-templomban, Aigner Str. 135. 5061 Salzburg. Érdeklődni: Bohuny István, tel.: +43-699/81721232.

BELGIUM

Brüsszel: P. Havas István Sch.P., Mission Catholique Hongroise, Magyar Ház, szentmise minden vasárnap 10.30 és 18.00 órákor. Rue de l'Arbre Bénit 123, 1050 Bruxelles. Tel.: +32-2/64 96 188, mobil: +32-487/614 063, havas@piar.hu. Honlap: www.magyarhaz.be. Misézó helyek: Leuven, Hága/NL, Luxembourg.

Liége/Luxembourg: Ft. Dobai Sándor főlelkész, Hospitaalstraat 3 bus 8, 3600 Genk, Belgium, Telefon: +32/89-354-650. Misézó helyek: Liège, Verviers, Eupen, Huy, Genk, Eiden, Charleroi, Luxembourg város.

FRANCIAORSZÁG

Párizs: Mission Catholique Hongroise, 42, rue Albert Thomas, 75010 Paris, tel.: +33-1/42 086170, fax: +33-1/42 067155, missioncatholique@orange.fr; www.magyarmisszio.info

LENGYELORSZÁG

Varsó: minden hónap második vasárnapján 15.00-kor. Az Úr Mennybemenetele-templom (Kościół Wniebowstąpienia Pańskiego), Ursynów, al. Komisji Edukacji Narodowej 101. Metrővel a Stoklosy állomásig kell jönni, majd Varsó központja felé sétálni kb. 350 m-t.

NÉMETORSZÁG

Augsburgi Egyházmegye: Misézó helyek: Augsburg, Kempten, Neuburg a. D. Érdeklődni: Ft. Csibi Sándor, Ungarische Kath. Mission, Henisiusstr. 1., 86152 Augsburg, tel.: +49-821/ 31 66 89 60 vagy +49-821/31 66 89 61, iroda@augmis.de; www.augmis.de, www.augsburgmisszio.de

Bamberg-Eichstätt-Regensburgi Egyházmegye: Stemper Ferenc lisbergi plébános mutat be szentmisét kéthetenként. Lehetőség szerint Dankó István atya (Amberg) is besegít. A szentmisék helye: Caritas-Seniorenheim St. Josef kápolnája, Giesbertstr. 65. Érdeklődni lehet: Lipecz Josef, Tel.: +4917638033699.

Esseni Egyházmegye:

Misézó helyek: Duisburg, Essen. Érdeklődni: Ung. Kath. Mission, Fraziskaner Str. 69a, 45139 Essen. Kölnben: tel./fax: +49-221/33 778 517.

Freiburgi érsekség:

Ft. Lovász Reinholdt plankstadti kooperator, cím: Schwetzingen-Str. 32, 68723 Plankstadt, havonta magyar szentmisét tart Mannheimben.

Berlini és Hamburgi Főegyházmegye, Hildesheimi és Osnabrücki Egyházmegye:

Misézó helyek: Berlin, Hamburg, Hannover, Kiel, Lübeck, Braunschweig, Bremen. Érd.: Hamburgban: Ft. Rasztovác Pál, Ungarische Katholische Mission, Bürgerweide 35, 20535 Hamburg, tel.: +49-40/25 077 83.

Kölni Főegyházmegye és Aachen:

Misézó helyek: Köln, Bonn, Düsseldorf, Wuppertal, Bergisch-Gladbach, Aachen. Érdeklődni: Ft. Lukács József, Kath. Ungarnseelsorge Köln, Am Rinkenpfuhl 10, 50676 Köln. ungarnzentrum@netcologne.de; tel./fax: +49-221/ 33 778 517; www.ungarnzentrum.de

Limburg-Fulda-Mainzi Egyházmegye

frankfurti székhellyel: Misézó helyek: Frankfurt-Rödelheim, Mainz, Wiesbaden, Darmstadt, Giessen. Érdeklődni: Ft. Takács Pál, Katholische Ungarische Gemeinde, Ludwig-Landmann-Str. 365, 60487 Frankfurt. Tel.: +49-69/ 24 79 50 21, 069/24795022, fax: +49-69/97 78 26 84; www.magyar-katolikusok-frankfurt.de, pal.takacs@magyar-katolikusok-frankfurt.de

München-Freisingi Főegyházmegye:

Misézó helyek: München, Rosenheim, Erding, Ladshut, Bad Tölz. Érdeklődni: Ft. Merka János, Magyar Katolikus Egyházközség – Ungarische Katholische Gemeinde, Oberföhringer Str. 40, 81925 München. Tel.: +49-89/2137-4230, fax: +49-89/2137-4234. Ungarische-Gemeinde. muenchen@comuc.de; www.ungarische-mission.de Nyugdíjas kisegítő: Ft. Buchmüller István ny. plébános.

Münster-Paderborn-Osnabrücki

Egyházmegye: Misézó helyek: Bielefeld, Hagen, Marl, Minden, Münster, Neukirchen-Vluyn, Osnabrück. Érdeklődni: Ft. Simon Péter, Münster Magyar Katolikus Misszió, Middelheld 24, 48157 Münster, tel.: +49-251/9 32 57 288, ungarische-mission@bistum-muenster.de, honlap: <https://sites.google.com/site/magyarkatolikusmisszio> vagy www.facebook.com/ungmis

Passaui Egyházmegye:

Érdeklődni: Ft. Kovács János, 84375 Kirchdorf am Inn, tel.: 0049-85/71 23 32. Magyar Misszió Passau, honlap: www.magyar-misszio-passau.de

Rottenburg-Stuttgarteri Egyházmegye:

Érdeklődni: Ft. Dr. Tempfli Imre, Ungarische Katholische Gemeinde, Albert-Schäffle Str. 30, 70186 Stuttgart, tel.: +49-711/236 91 90, fax: +49-711/236 73 93, mission@stuttgarteri-katolikusok.de www.stuttgarteri-katolikusok.de, és Ft. Merlász Tibor, Walfischgasse 17, 89073 Ulm, tel.: +49-731/39 96 63 06, mobil: +49-1575-3701412, mtibor1960@gmail.com Misézó helyek: Stuttgart, Ulm, Balingen-Frommern, Biberach, Böblingen, Friedrichshafen, Eislingen, Heidenheim, Heilbronn-Horkheim, Ludwigsburg, Munderkingen, Reutlingen, Schwäbisch-Gmünd, Weingarten, Tuttlingen.

Würzburgi Egyházmegye:

Misézó hely: Würzburg. Domerschulstr. 2, 97070 Würzburg. Tel.: 0049-931/38 66 2530, fax: 38 662 599.

NORVÉGIA

Információ a magyar nyelvű lelkipásztori szolgálatról: www.nufo.no/makao

OLASZORSZÁG

Róma: Mons. Dr. Németh László főlelkész, a római Szent István Ház igazgatója, Casa di Santo Stefano, Via del Casaleto, 481, 00151 Roma, tel.: +39/06 6574 2834, mobil: +39/348 79 52 165, italiamissiohu@gmail.com. Misézó helyek: Róma – minden hó utolsó vasárnapján 10.30-kor, Chiesa Santa Maria del Suffragio (Via Giulia) – 00186 Roma, kivéve július, augusztus) és a Szent Péter-bazilika Magyarok Nagyasszonya-kápolnájában minden kedden 8.00-kor. Milánó – minden hó első vasárnapján 16.00-kor, Szalézi oratorium (Via Copernico 9, kivéve jan., júl., aug., szept.). Magyar szentmisék helye: Bologna, Catania, Loreto, Padova, Palermo, Parma, Torino.

Firenze: Mons. Dr. Kovács Gergely, Pontificio Consiglio della Cultura, 00120 Città del Vaticano, gkovacs@tin.it

SVÁJC

Zürich: Ft. Varga Péter, Röm. Katholische Ungarnmission, Winterthurer Str. 135, 8057 Zürich, tel.: +41-44/36 23 303, peter.varga@mail.ch; Misézó helyek: Zürich, Winterthur, Wetzikon-Uster, Schaffhausen, Frauenfeld.

Genf és Lausanne: P. Stipitz Árpád atya OFM. Genfben minden hónap első és harmadik vasárnapján, 10:30 órákor, a Cointrin-i kápolnában, Chemin du Ruisseau 36, 1216 Cointrin GE; +41 22 791 04 58. Lausanneban a genfi vasárnapi szentmiséket megelőző szombat, 18:00 órákor, a Servan kápolnában, Chemin Eugene-Grasset 12, 1006 Lausanne; +41 76 483 73 94.

Bern: Ft. Pál István, Röm. Kath. Ungarnmission, Pf. 102, 3073 Gümligen, info@katolikus.ch; www.ungarnmission.ch

Basel: Ft. Pál István, Röm. Kath. Ungarnmission, Bininger Str. 45, 4123 Allschwil; tel.: +41/765185440. Szentmise: minden vasárnap 8.50-kor. www.ungarnmission.ch; a Sacré Couer-templomban, Feierabendstr. 68.

VASMISÉJÉT ÜNNEPELTE GAÁL JENŐ VERBITA SZERZETES

A Vas megyei Sorkifaludon ünnepelte pappá szentelésének 65. évfordulóját szeptember 1-jén Gaál Jenő verbita szerzetes, a Cursillo mozgalom magyarországi meghonosítója.

Gaál Jenő Kemenesmagasiban született 1929-ben, gyermekkorát Sorkifaludon töltötte. Az elemi iskolát elvégezve belépett az Isteni Ige Társaságába, 1954-ben szentelték pappá. Argentínában, majd Paraguayban szolgált, itt ismerkedett meg a Cursillo mozgalommal, amit 1989-es hazatérése után Magyarországon is meghonosított.

Vasmiséjén a Cursillo számos tagja is megjelent, valamint a Mária Út Egyesület és a Mária Rádió munkatársai, akik élőben közvetítették az ünnepi szentmisét.

Székely János szombathelyi megyéspüspök prédikációjában Gaál Jenő szol-

Gaál Jenő atyát köszöntötték

gálatát méltatva kifejtette, magasztos hivatás, lelki öröm szolgálni Istent egy ilyen hosszú életen át. Jenő atya ezt tette, a fél világot bejárva. Életének nagy részében Paraguayban dolgozott. A főpásztor beszélt a jubiláns paraguayi miszsióban elért eredményeiről, valamint arról az időről, amikor hazahívták, hogy szülőföldjén segítsen. Székely János kiemelte a Cursillo fontosságát, melynek célja, hogy Magyarországra újra Mária országa legyen.

A szentmise végén elhangzott köszöntőkben kegyelmi áldást kértek Gaál Jenő hosszú életűjára. Ezt követően a jubiláns az eredményeket Isten kegyelmének tulajdonítva megköszönte a részvételt az ünnepen, és elköszönt templomától, a hívektől és a településtől, ahol felnőtt.

Szombathelyi Egyházmegye

IMASZÁNDÉK

(Folytatás a 2. oldalról)

Ezek az értékek képesek átalakítani az életet és szilárd alapot adni az emberi méltóság és a testvériség számára. Ezek a közös lelki kincsek, a vallásközi párbeszéd által segítenek az erkölcsi értékek fenntartásában, a társadalmi béke és szabadság megőrzésében. A szenvedő emberek iránti szolidaritás, a segítség iránti közös kezdeményezések alapja az emberi élet – minden egyes emberi élet – érinthetetlen szentségének elismerése. Szeretném kifejezni elismerésem azért, hogy muszlim és keresztény törökök segítik azt a sok százezer embert,

HIRDESSZEN AZ ÉLETÜNKBEN

Apró-, házassági-, általános hirdetések betűnként:	0,10 EUR
„Jelige” – postaköltség	5,00 EUR
Üzleti, nyereséges hirdetés betűnként	0,20 EUR
Nagybetűs sorok betűnként	0,40 EUR
Egyszerű, 1 „pontos” keret	10,00 EUR
Kéthasábos hirdetés az összeg kétszerese.	
Külön kívánságokat esetenként árazunk.	

Egymás utáni háromszori hirdetésnél 10 %, hatszori hirdetésnél 20 %, illetve egész évi hirdetés esetén 30 % kedvezményt adunk!

HIRDETÉS

Eladó Siófokon közvetlenül a Balaton-parton 117 négyzetméteres, 4 szobás lakóépület és a hozzá tartozó 911 négyzetméteres telek. Hétfélig háznak és lakóháznak is használható. Központi gázfűtéssel ellátva. Az eladó ingatlan a városközponttól 10 percre, a Balatontól 10 méterre fekszik, nyugodt, csendes helyen. Azonnal beköltözhető. Eladási ár: 310 millió forint. Érdeklődni telefonon: 0049/160 720 1886.

Hazatelepülőknek, interneten megnevezhető: Eladó ház Pécs, Mecsekoldal, H 370897. Új ár: 51 millió HUF, ca. 159 ezer EUR.

St. Gallen: a hónap második vasárnapján 17.00 órákor magyar szentmise a Schutzengel-kápolnában (a dóm mellett). Lelkész: Szücsi László, Kirchstr. 13, 9036 Grub. Tel.: 071 891 56 01.

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia külföldi magyar lelkipásztori szolgálatért felelős püspökének irodája: MKPK, Külföldi Magyar Lelkipásztori Szolgálat, Dr. Cserháti Ferenc püspök, H-1053 Budapest, Papnövelde utca 5-7., tel./fax: 0036-1/266-4515, e-mail: cserhati@katolikus.hu □

ÉLETÜNK

Budapesti szerkesztőség és kiadóhivatal: KERESZTÉNY ÉLET SZERKESZTŐSÉGE

H-1075 Budapest, Károlyi krt. 1.

Telefon: (0036) 1/328 01 96, (0036) 1/328 01 97

Fax: (0036) 1/328 01 98

E-mail: eletunk@keresztneylet.hu

www.keresztneylet.hu

Főszerkesztő: dr. Cserháti Ferenc
Felelős kiadó: Merka János
Felelős szerkesztő: Czoborczy Bence
A szerkesztőbizottság tagja:
Vincze András

Redakción és Herausgeber:

UNGARISCHE KATHOLISCHE GEMEINDE

Oberföhringer Str. 40, D-81925 München

Verantwortlicher Herausgeber: Merka János

Telefon: (0049) 89/98 26 37

Telefax: (0049) 89/98 54 19

E-mail: eluetenk@ungarische-mission.de

Abonnement für ein Jahr: 20 EUR

11 Exemplare

nach Übersee mit Luftpost USD 60

ELŐFIZETÉS:

Az Életünket a helyi magyar lelkészek terjesztik, ők küldik szét, náluk is kell előfizetni!

Tengerentúlról, vagy ahol nincs magyar lelkész, oda a kiadóhivatal küldi az újságot.

1 példány ára: 2 EUR

Előfizetési ár egy évre: 20 EUR

Tengerentúlról USS 60

BANKSZÁMLÁNK:

Szent Maximilian Kiadó

OTP Banka Slovensko, Komárno

IBAN SK81 5200 0000 0000 0886 7696

BIC/SWIFT: OTPVSKBX

Erscheint 11 mal im Jahr.

Satz: ÉLETÜNK

Druck:

Micropress Kft.

H-3516 Miskolc, Ács u. 12.

Beilagenhinweis: Dieser Auflage liegt zeitweise ein RUNDSCHREIBEN bei.

A KIADVÁNYHOZ KÖRLEVELET

MELLÉKELTÜNK.

HÍREK – ESEMÉNYEK

Nemzetek miséje

Hazánkban első alkalommal szervezték meg és ünnepelték a nemzetek miséjét a Szent István-bazilikában szeptember 28-án. A többnyelvű, koncelebrált szentmisére Erdő Péter bíboros hívta a főegyházmegye területén rövidebb-hosszabb ideig tartózkodó idegen nyelvű híveket. A főcelebráns Cserhádi Ferenc, a külföldi magyarok lelkipásztori ellátásával megbízott esztergom-budapesti segédpüspök volt. Köszöntő szavaiban elmondta: a nemzetek miséjével azt szeretnék kifejezni, hogy a főegyházmegye területén élő idegen nyelvű katolikusok szerves részét alkotják a főegyházmegyének, hiszen az Egyház a népek otthona, és abban nincsenek külföldiek, nincsenek jövevények.

Menekültek világnapja

A Migránsok és Menekültek világnapján, szeptember 29-én Ferenc pápa a Szent Péter téren szentmisét mutatott be a Római Kúria tagjai, több tízezernyi zarándok és számos migráns, valamint menekült jelenlétében. A szentmise végén a pápa megáldotta a migránsok emlékére készített szoborcsoportot. A bronzból és agyagból készült szobor különböző kultúrák és történelmi idők migránsainak egy csoportját ábrázolja. „Azt akartam, hogy ez a műalkotás itt legyen a Szent Péter téren, hogy mindenkit emlékeztessen a befogadás evangéliumi kihívására” – mondta a pápa.

Kárpátalján járt az orvosmisszió

Önkéntes orvosok végezték a vizsgálatokat

Harmadik alkalommal végzett prevenciós szűrést a Katolikus Karitás Orvosmissziója a kárpátaljai Gyertyánligeten (Kobilecka Poljana) szeptember első hétvégéjén. Ez a térség egyik leghátrányosabb helyzetű települése, ahol a családok számára egy-egy gyógyászati segédeszköz beszerzése sok esetben rendkívüli anyagi terhet jelent. Ezt próbálta orvosolni szeptember első hétvégéjén az orvosmisszió csapata. Az önkéntes orvosok 53 gyermek szemészeti, fogászati és ortopédiai szűrését, 52 felnőtt vérnyomás-, vércukor-, EKG- és nőgyógyászati vizsgálatát végezték el. A szűrés eredményeként 40 szemüveget, 15 lúdtalpbetétet osztottak ki. A családokon kívül a helyi kórház is adományokban részesült: a misszió tagjai egy fénymásológépet és gyógyászati segédeszközöket ajándékoztak az egészségügyi intézménynek.

Erdélyi imalánc a papokért

Egy éven keresztül legalább hárman imádkoznak minden papért és szerzetesért a Gyulafehérvári Főegyházmegyében. Az 1280 imára vállalkozó idén május 12-től, Jó Pásztor vasárnapjától 2020. május 4-ig, Jó Pásztor vasárnapjáig buzgó szívet és kitartó lelket kér imáiban a papok számára. A Gyulafehérvári Főegyházmegye a hivatások évében különösen figyelt a különböző hivatásokat gyakorlóakra: februárban megszervezték a papi és szerzetesi hivatások ünnepét, szeptemberben egyházmegyei családok zarándoklatra hívták mindazokat, akik a házasság, a család élethivatását választották. Minden érintett pap és szerzetes kapott értesítést, amelyben tudatták velük, hogy mindannyiukért három személy imádkozik egy éven keresztül. A tőlük kapott visszajelzések mind arról tanúskodnak, hogy óriási erőt jelent az a tudat, hogy ilyen imaháttérrel vannak felvértezve. Ennek a lelki gyümölcsseit lassan kezdjük megtapasztalni.

Magyar fogadalomtétel Olaszországban

Három új szerzetessel gyarapodott szeptember 8-án a Magyar Szalézi Tartomány. Berkeci Szabolcs, Kirner Zoltán és Tóth Domonkos ünnepi szentmise keretében tette le első szerzetesi fogadalomát a Róma melletti Genzanóban. Az elsőfogadalmas magyar novíciusok immár hagyományosan a Versiglia Szent Alajosról elnevezett nemzetközi szalézi noviciátusban, olasz, spanyol és horvát jelöltekkel együtt teszik meg első lépéseiket a szerzetesi életbe. Az ünnepi eseményen, melyet a helyi Szentháromság-templomban tartottak, tizenegy fiatal tette le első szerzetesi fogadalomát.

Vatikáni elismerés

A Vatikánban fogadta Kevin Farrell bíboros és Vincenzo Paglia érsek szeptember 25-én Novák Katalin magyar család- és ifjúságügyi államtitkárt, aki ismertette a magyar családátmozgató programot. A Világigak, Család és Élet dikasztériumának prefektusa, valamint a Pápai Életvédő Akadémia elnöke egyaránt nagy érdeklődéssel és elismeréssel fogadták a magyar modellt. Novák Katalin a vatikáni rádióban elmondta: a jó hangulatú beszélgetéseken a családvédelmi és migrációs álláspontokat egyeztetették.

Cserhádi Ferenc püspökkel ünnepeltek a jezsuiták

A magyar jezsuita rendtartomány szeptember 7-én szentmisével ünnepelte alapításának 110. évfordulóját, egyben a provincia védőszentjei, a kassai vértanúk halálának 400. jubileumát a pesti Jézus Szíve jezsuita templomban. Cserhádi Ferenc, a külföldön élő magyarok lelkipásztori ellátásáért felelős esztergom-budapesti segédpüspök felszentelte a templom új oltárát, és az ünnepi mise keretében Bartók Tibor SJ örökfogadalmat tett. □

II. RÁKÓCZI FERENCRE EMLÉKEZTEK FRANCIAORSZÁGBAN

Magyarország és Európa II. Rákóczi Ferenc korában címmel rendezett nemzetközi tudományos konferenciát szeptember 13-án a Rákóczi-szabadságharc európai jelentőségéről a Párizsi Magyar Intézet a párizsi Sorbonne egyetem, a Lengyel Tudományos Akadémia Párizsi Tudományos Központja és a Magyar Tudományos Akadémia Bölcsészettudományi Kutatóközpontjának Történettudományi Intézete közreműködésével.

A konferenciát a *Rákóczi- és kuruc emlékek nyomában Európában* címmel kiállítás kísérette a kulturális intézetben, majd szeptember 14-én, szombaton a Párizshoz közeli Yerres-ben a fejedelem szobránál tartottak megemlékezést.

A Párizsi Magyar Intézet tájékoztatója szerint a 2019-es Rákóczi-emlékvé keretében rendezett konferencián a szervezők két különböző témában igyekeztek bemutatni a Rákóczi-szabadságharc történetének nemzetközi kutatásában elért legújabb eredményeket.

Az első szekciónak Rákóczi fejedelem és függetlenségi törekvéseinek európai diplomáciatörténeti jelentőségét mutatták be a kérdés legavatottabb szakértői.

A második részben a szabadságharc résztvevőinek egyéni és kollektív (családi) sorsának vizsgálata mellett II. Rákóczi Ferenc irodalmi hagyatékáról, valamint a fejedelem és küzdelme képzőművészeti ábrázolásairól esett szó.

Szeptember 14-én a Párizshoz közeli Yerres-ben, a fejedelem mellszobránál tartottak megemlékezést II. Rákóczi Ferenc halálának 284. évfordulóján.

A francia fővárostól 23 kilométerre található településen töltötte Rákóczi franciaországi emigrációjának utolsó két évét 1715 és 1717 között. Törökországban bekövetkezett halála után, végaka-

A fejedelem szobra Yerres-ben

ratárának megfelelően az itteni kolostorban helyezték szívének örök nyugalomra. A fejedelem szívét tartalmazó aranszelenecének később, a történelem viharaiiban nyoma veszett, Yerres lakói azonban a mai napig őrzik a magyar történelem emblematikus alakjának emlékét, minden évben megemlékeznek Rákócziról.

A helyi önkormányzat és a párizsi magyarok több évtizede hagyományosnak számító ünnepségén a résztvevők – a Magyarországról érkezett küldöttség tagjaival együtt – a fejedelem tiszteletére 1937-ben a magyar állam által a francia kisvárosnak adományozott emlékoszlopot, Csáky József alkotását is megkoszorúzták. A város büszkeségének számító obeliszk 1978 óta áll a Rákóczi nevet viselő téren, ahol valamikor a magyar szabadságharc vezetőjének menedékhelyet biztosító kamalduliak kolostora emelkedett.

A koszorúzást megelőzően a yerres-i Saint Honest-templomban II. Rákóczi Ferenc fejedelem emlékére szentmisét mutattak be.

Az ünnepséget követően a kulturális központként működő yerres-i kastélyban magyaros ebédet látták vendégül a meghívottakat.

A helyszínen szeptember 22-én lehetett megtekinteni a Rákóczi életének főbb állomásait bemutató tárlatot.

Forrás és fotó: MTI

OLASZORSZÁGI MAGYAR KÖZÖSSÉGEK TALÁLKOZÓJA RÓMÁBAN

Nyolcadik alkalommal találkoztak szeptember 27–29. között az olaszországi magyar katolikus közösségek világi munkatársai Rómában.

A találkozóhoz, melyre Cataniából, Bolognából, Loreto-ból, Milánóból, Rómából, Palermóból, Pármából és Veleccéből érkeztek résztvevők Németh László olaszországi magyar főlelkész meghívására, a Szent István Ház adott otthont.

Az első megbeszélésen a világi munkatársak értékelték az elmúlt lelkipásztori évet, egyeztettek a miserendet, és elhatározták, hogy jövőre Firenzében rendezik az éves zarándoklatukat. Tájékoztatást kaptak a Külföldi Magyar Lelkipásztori Szolgálat (KMLSZ) „1 Plusz 1 Misszió” elnevezésű kezdeményezéséről is, amely már idén segítséget nyújtott a milánói zarándoklat megszervezéséhez. Nagy örömmel fogadták Komlóssy Gyöngyi volt római konzul részvételét, aki hasznos tanácsokat adott munkájukhoz.

Szeptember 28-án, szombaton Szent Ferenc nyomában Fonte Colombóba és Greccio-ba zarándokoltak, ahol szentmisében imádkoztak a közösségeikért. A délután folyamán a Szent István Házban Szentmártoni Mihály jezsuita professzor tartott elmélkedést az örömteli hit titkáról, valamint Kovács Gergely összegezte Ferenc pápa erdélyi látogatásának tanulságait.

A tanácskozás kiemelt eseménye volt a találkozó Kovács Ádám Zoltán római magyar nagykövettel, aki a Magyarországot és az olaszországi magyar közösséget érintő eseményekről adott tájékoztatást.

A program a római magyar közösség szentmiséjével zárult szeptember 29-én, vasárnap. A szentmisét, melyen két fiatal járult elsőáldozóshoz, Szentmártoni Mihály jezsuita szerzetes mutatta be.

Németh László olaszországi magyar főlelkész kifejtette, a találkozó, amelyet a KMLSZ és a Migránsok Alapítvány anyagi támogatása tett lehetővé, most is eredményes volt: új tervek születtek az együttműködésre és a munkatársak egymás tapasztalataiból is épülve lelkieket gazdagodva tértek haza, hogy közösségeiket tovább szolgálják a szentmisék és magyar találkozók szervezésével.

Németh László olaszországi magyar főlelkész

Nyolcadszor találkoztak a világi munkatársak

KÖSZÖNETET MONDUNK TÁMOGATÓNKNAK:

Takács Gábor, Németország – 30 EUR.

Az *Életünk* támogatására adományokat a következő számlára lehet befizetni:

SENT MAXIMILIAN KIADÓ
OTP Banka Slovensko, Komárno
IBAN SK81 5200 0000 0000 0886 7696
BIC/SWIFT: OTPVSKBX

(Kérjük, hogy az átutalás során tüntessék fel az ADOMÁNY szót.)